

**OBČINA SVETI JURIJ V SLOVENSKIH GORICAH
OBČINSKI SVET**

PROGRAM VARNOSTI

Oktober 2008

VSEBINA

1. Uvod:

- Pravna podlaga,
- Zgodovinski oris,
- Pravna ureditev področja redarstva v sosednjih državah;

2. Ocena ogroženosti in varnostnih tveganj kot strokovna podlaga programa:

a) Ocena stanja varnosti:

- Ogroženost od naravnih nesreč;
- Ogroženost cestnega prometa v naseljih;
- Ogroženost cestnega prometa izven naselij;
- Ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin;
- Ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine;
- Ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost;
- Ogroženost javnega reda in miru;
- Ogroženost na javnih shodih in prireditvah;

b) Obvladovanje varnostnih tveganj – prognoza:

- Varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu;
- Varnostna tveganja na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin;
- Varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru;
- Varnostna tveganja na področju preprečevanja kriminalnih dejanj;
- Varnostna tveganja na področju javnih shodov in prireditev;
- Varnostna tveganja na področju varstva okolja;

3. Namen vzpostavitve občinskega redarstva po ZORed;

4. Cilji delovanja občinske redarske službe;

5. Varnostne potrebe, izhajajoče iz ocene varnostnih razmer ;

6. Organiziranost občinskega redarstva ;

7. Kadrovski sestav občinske redarske službe;

8. Vodenje občinske redarske službe;

9. Pristojnosti občinskega redarstva;

10. Pogoji za delovanje občinskega redarstva (prostori, oprema, vozila, sredstva zvez);

11. Vrste in obseg nalog občinskega redarstva:

- Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih (nadzor prometa v naselju, izven naselja pa samo varnost cest in okolja)
- Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah
- Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine
- Naloge vzdrževanja javnega reda in miru
- Naloge na področju preprečevanja kriminalnih pojavov
- Naloge na področju varstva okolja

12. Način izvajanja zakonskih pooblastil občinskega redarja;

13. Način uporabe prisilnih sredstev;

14. Sistem dela občinskega redarstva – razporejanje redarjev na delo in drugo;

15. Sodelovanje s policijsko postajo na območju občine;

- Pisni protokol o sodelovanju s policijo;

16. Sodelovanje z občinskimi redarstvi in občinskimi redarji sosednjih občin;

- Pisni dogovori o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin;

17. Povezanost občinskega redarstva z Operativno komunikacijskim centrom Policijske uprave Maribor in z Regijskim centrom za obveščanje (RCO);

- Sistem alarmiranja in ukrepanja občinskih redarjev ob izrednih dogodkih;

18. Sodelovanje občinskega redarstva v občinskem sistemu zaščite in reševanja

- Navodila za ukrepanje občinskih redarjev ob izrednih dogodkih;
- Pisni dogovor o sodelovanju v občinskem sistemu zaščite in reševanja;

19. Načini sodelovanja občinskih redarjev in zasebnih varnostnikov;

- Pisni dogovor o sodelovanju z varnostniki zasebnih varnostnih podjetij;

20. Interno nadzorstvo nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva;

- Poslovnik za delo župana v zvezi ocenjevanja izvrševanja nalog občinskega redarstva;

21. Sodelovanje med redarsko službo, policijo ter svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu;

- Sklenitev pisnega protokola o sodelovanju med občinsko redarsko službo, policijskimi postajami in mestnim Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu;

22. Varnostno ogrožene poti, kraji, površine in točke na območju občine;

23. Obhodi varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk;

24. Seznam, oz. evidenca zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine;
25. Obhodi nepremičnih objektov naravne in kulturne dediščine;
26. Uvedba dežurne službe mestnega redarstva (odločitev župana);
27. Zaključek.

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) in 16. čl. Statuta Občine Sv. Jurij v Slov. goricah, je Občinski svet Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah na predlog župana Petra Škrleca, 15. redni seji, dne 04.12.2008, sprejel

PROGRAM VARNOSTI OBČINE SVETI JURIJ V SLOVENSKIH GORICAH

UVOD

Gledano z geografskega vidika zavzema Občina Sv. Jurij v Slovenskih goricah skrajni vzhodni del zahodnih Slovenskih goric. Jurovski Dol v širšem obsegu leži na obrobju Pesniške doline, med rekama Pesnico in Ščavnico. Površina znaša 34 km² na kateri živi 2187 prebivalcev v 599 gospodinjstvih. Je demografsko manj razvito območje, saj je delež starejšega kmečkega prebivalstva več kot 30%. Prevladujejo kmetje, industrije ni, so pa storitvene dejavnosti s področja gradbeništva, trgovine, avtoprevoznitva, ličarstva, krovstva, mizarstva, gostinstva in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Je ena izmed tipičnih slovenskogoriških vasi z »dolom«, po katerem teče Globovnica ob centru vasi, druga naselja po vrhovih pa razmejujejo še potoki Velka, Partinjšak in Gasterajski potok. Poti, ki so speljane z vseh vrhov proti centru kraja, so večidel asfaltirane. Sredi gričastega jedra stoji gotska cerkev sv. Jurija iz 16. stoletja, največji kulturno-arhitekturni spomenik v kraju.

Občina Sv. Jurij v Slov. goricah ima naslednja naselja: Jurovski Dol, Malno, Gasteraj, Zg. Partinje, Vardo in Žitence.

Jurovski Dol je rahlo sklenjeno naselje v dolini Globovnice, ki jo z obeh strani obdaja valovito in manj strmo pobočje. Na vzhodu meji na Malno, na zahodu na Zg. Partinje. V osrednjem delu se je oblikovalo gručasto naselje, kjer stoji nekaj stanovanjskih hiš in stanovanjski blok, šola, cerkev, pošta, trgovini, kulturni dom, gasilski dom in vrtec. Skozi naselje poteka prometna krajevna pot Lenart – Jakobski Dol.

Zgornje Partinje je največje naselje v občini, ki leži v zahodnem delu občine. Naselje leži med dvema vrhovoma in vmesno dolino Partinjskega potoka. Prevladujejo manjši in srednji kmetje. Danes se naselje postopoma razvija, saj se ljudje ukvarjajo tudi z obrtjo, kmečkim turizmom in tržno proizvodnjo.

Malna leži na prisojnem pobočju med dolinama Globovnice in Gasterajskega potoka. V dolini so travniki in njive, na pobočjih se razprostirajo sadovnjaki in vinogradi. Za ta predel so še posebej značilni vodnjaki s talno vodo.

Gasteraj je razdeljen na Spodnji, Srednji in Zgornji Gasteraj. To so rahlo sklenjena naselja med potokoma Velko in Gasterajskim potokom. Posesti so majhne in razdrobljene, ki kmetom ne prinašajo večjega vira dohodka, zato si iščejo zaposlitev v bližnjih mestih.

Varda je manjše razloženo naselje med Jurovskim Dolom in Zgornjim Partinjem. Večji del naselja sestavljajo majhni zaselki na krčevinah, med njimi je znana Jurovska cesta, ki povezuje Lenart in Jurovski Dol. Nekoč tipična vinogradniška pokrajina se danes spreminja in kaže novo podobo, opaziti je namreč številne novogradnje, ki oživljajo naselje.

Žitence ležijo na treh slemenih ob cesti Lenart – Cmurek. Poseljenost se vidi na slemenih, le redke hiše vidimo na pobočjih in ob vznožju gričev. Na pobočjih prevladujejo njive in sadovnjaki, na dnu dolin so travniki.

PРАВNA PODLAGA

Občinski program varnosti Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah je temeljen strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine. Namen programa varnosti Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine. Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem članom družbe, ki ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven, na državo naslonjen in zato arbitraren način, ki jo lahko zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen programa je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo ter z okoljem kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

Program predstavlja pomemben in izhodiščni dokument za področje delovanja občinske redarske službe. V njem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev ter konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg zelenih ciljev. V dokumentu so opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo redarske službe ter za sodelovanje s Policijo pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda in mira.

Namen programa je tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in občinskim redarstvom pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v 3. Členu Zakona o občinskem redarstvu.

Program varnosti Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah obsega 6 ciljev, ki na celovit način urejajo oziroma zagotavljajo kvaliteto varnosti v občini. Program Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah je zasnovan razvojno in ima naravo priporočil in programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne programe dela občinskih redarjev oziroma občinske redarske službe in razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občina namenja za to področje dela.

Pravna podlaga za program je Zakon o občinskem redarstvu (ZORed), Zakon o varnosti javnega reda in miru (ZJRM), Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP), Zakon o prekrških (ZP-1), Zakon o lokalni skupnosti (ZLS) in občinski odloki. Program je zasnovan v skladu z navedenimi pravnimi predpisi.

RAZVOJ REDARSTVA V SLOVENIJI

Leto 1849 je pomenilo nov preboj za lokalno samoupravo v tedanji Kraljevini Avstriji, ko je dunajska vlada izdala zakon, ki je urejal delovanje občin. V svojem bistvu je urejal vrsto nalog, vendar je za naše proučevanje pomembno, da je določal tudi, da je občina odgovorna za varnost na svojem območju. Iz tega zakona se je razvijala krajevna policija, za katero je avstrijski notranji minister leta 1850 določil, da občine same določajo oborožitev pripadnikov krajevne policije, njihova uniforma pa ni smela biti enaka uniformam redne vojske, orožništva ali vojaški policijski straži. O njihovi uniformi, številu, oborožitvi pa so občine morale poročati občinskim glavarstvom, ta pa poveljnikom orožniških polkov, ki so delovali na določenih okoliših.

Kranjska je v letu 1866 dobila pravila, ki so določala občinski in volilni red. Ta pravila so leta 1866 naštel 13 izvirnih nalog občin in na prvem mestu je bilo zapisano, da »skrbi, da sta človek in lastnina brez nevarnosti«. Država si je pridržala pravico, da sme iz višjih razlogov prenesti opravila krajevnega redarstva z občine na državo.

Občine na Slovenskem so največjo pozornost namenile varnosti v kmetijstvu in na cestah. Dežele so dobile pravice, da s svojimi predpisi urejajo varnost na nekaterih področjih, predvsem kmetijstvu, gozdarstvu, rudarstvu, lovu, ribištvu in vodnem gospodarstvu.

Za takratne občinske stražnike so veljala nekatera načela, med njimi, da stražno osebje potrdi in zapriseže okrajno glavarstvo, imajo pravice in dolžnosti javne straže, če so v uniformi ali vsaj nosijo vidno znamenje, njihovo pričanje je v kazenskih zadevah enakovredno izpovedi državnih stražnikov in itd.

Občinski stražnik je smel osebo prijeti v dveh primerih, in sicer, če jo je zaloti pri kaznivem dejanju v njegovi pristojnosti, a mu je bila nepoznana, ni imela prebivališča v stražnikovem okolišu, mu je ugovarjala, ga zmerjala ali se mu upirala, ali pa je zagrešila veliko škodo oziroma posebno hudobijo, če je stražnik sumil, da je neznana

oseba storila ali bi lahko storila kaznivo dejanje iz njegove pristojnosti. Občinski stražnik je moral osebo takoj oziroma najpozneje v 48 urah predati pristojnemu »oblastvu«. Če mu je pobegnila, jo je smel loviti tudi zunaj svojega nadzornega okoliša.

Kasneje, od leta 1875, je bil v veljavi poseben zakon, ki je opredeljeval varovanje poljščin. Tako so občine imele svoje poljske čuvaje, ki so naloge lahko opravljali za več občin hkrati, lahko pa je občina imela tudi več čuvajev, odvisno pa je bilo od njene finančne zmožnosti.

Spomladi leta 1887 je Vojvodina Kranjska sprejela svoj posebni zakon, ki je urejal znamenja čuvajev. Tako znamenje je moral po zaprisegi nositi vsak čuvaj v poljedelstvu, gozdarstvu, lovstvu, ribištvu ali vodnem gospodarstvu. Določilo ga je deželno »oblastvo«. To je bil podolgovat obel ščit iz medenine ali rumenega kositra, ki je bil 10 centimetrov visok in 8 centimetrov širok. Sredi ščita je bil orel iz deželnega grba Kranjske, na desni strani napis »Offentliche Wache«, na levi pa »Javna straža«. Črke so bile velike 1 centimeter, črne barve, enake barve je bil tudi orel. Znak je bilo treba nositi na levi strani prsi.

Naslednje področje urejanja občin je bil cestni promet in delitev cest, ki je pomenila tudi pristojnosti za njihovo skrb in nadzorstvo, in tako je Vojvodina Kranjska leta 1874 sprejela predpise, ki so vsebovali vsa pravila prometa in kazni za kršitve.

Na Slovenskem so imela štiri mesta Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj status tako imenovanih statutarnih mest in so imela pravico in dolžnost do posebnega statusa svoje varnostne sile.

V Ljubljani, ki je bila deželna prestolnica, so svojo zakonsko podlago za tovrstno urejanje dobili poleti 1850, tudi s potrditvijo cesarja. Med naloge je sodila tudi skrb za krajevno policijo, ki pa ni zagotavljala javne varnosti, saj je ta naloga pripadala policijski direkciji, ki je v Ljubljani obstajala od konca 18. stoletja dalje, podrejena pa je bila državnim oblastem, mestna občina pa jo je v določenem delu financirala. Leta 1866 je bila policijska direkcija ukinjena, del njenih nalog je prešel na deželno vlado, del pa na mesto.

Ljubljana je vzpostavila svojo mestno varnostno stražo. Od leta 1898 je policijske zadeve v Ljubljani vodil policijski urad pri magistratu, ki je štel 9 oseb. Mestna straža mu je bila podrejena in je štela 51 moških, in sicer 2 vodji, 10 nadstražnikov, 20 stražnikov in 18 pomožnih stražnikov ter 1 detektiva. Dunaj je ocenil, da je straža ob protinemških demonstracijah jeseni 1908 v Ljubljani ukrepala preveč blago in neodločno, zato je začel s pripravami na podržavljanje te policije. Do tega je prišlo leta 1913, ko je v Ljubljani začela ponovno delovati policijska direkcija, ki so ji rekli ravnateljstvo. Namesto mestnih stražnikov so odslej za javno varnost skrbeli stražniki.

Leta 1866 so tudi druga statutarna mesta, in sicer Maribor, Celje in Ptuj, vzpostavila svojo mestno stražo skladno s svojimi potrebami in zmožnostmi.

Med prvo svetovno vojno so bile organizirane tako imenovane občinske straže, ki so predvsem pazile na sumljive osebe, tujce, varovale mostove na deželnih cestah, pomembne vodovode, poštno, telefonske, telegrafske in železniške naprave.

V času Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS) in Kraljevine Jugoslavije so v začetku veljali predpisi iz cesarskih časov. Razdrobljenost policijskih sil je motila oblasti v Beogradu, hkrati pa je vplivala tudi na slabo učinkovitost teh sil. Kralj je zato leta 1928 določil pravila, ki so veljala za občinske stražnike. Hkrati pa je potekala še reorganizacija policije, ki je pomenila ustanovitev predstojništev mestne policije v Mariboru in Celju, kasneje pa še v Kranju, na Ptuju pa je straža v ostala pristojnosti policije.

Leta 1933, skoraj 15 let po nastanku Kraljevine SHS, so poenotili ureditev občin. Določeno je bilo, da občina opravlja naloge krajevne policije, če jih ne opravlja država. Pojem krajevna policija je obsegal sedem področij in na prvem mestu je bila navedena skrb za javno, osebno in imovinsko varnost, moralo, red in mir v občini. Če kaznovanje teh prekrškov ni sodilo v pristojnost drugih »oblastev«, je to nalogo prevzela občina.

Že takrat sta v Ljubljani delovali dve zasebni čuvajski podjetji, v Mariboru pa eno.

Po drugi svetovni vojni, ko je prišlo do revolucionarnega prevzema oblasti, so se občine preoblikovale v ljudske odbore, krajevni ljudski odbor pa je imel tudi nalogo, da skrbi za javni red in mir in je za ta namen vodil pomožno milico. Med njihovimi nalogami, ki so bile na las podobne nalogam bivših stražnikov, čuvajev, redarjev, je bila na prvem mestu varstvo javnega reda in miru, osebna varnost ter premoženjska varnost.

Pomožna (ljudska) milica je bila neuspeh poskus, ki verjetno ni uspel tudi zaradi kadrovskih in prostorskih težav poklicne (ljudske) milice. Vsekakor pa je na neuspeh pomožne (ljudske) milice vplivala tudi zakonodaja, ki je pristojnosti, še boljše dolžnosti, poklicne (ljudske) milice vse bolj vezala na krajevni občinski ljudski odbor, med drugim tudi, da postaja ljudske milice zavaruje administrativno izvršitev njegovih sklepov in odločb, da mora na ukaz predsednika občinskega ljudskega odbora opravljati določene naloge.

Izjemna moč krajevnih odborov oziroma skupščin se je kazala v tem da so v soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve ustanavljali in odpravljali postaje oziroma oddelke milice, imenovali vodstvene starešine enot, komandir postaje milice v občini je bil za svoje delo in delo enote odgovoren občinski skupščini in njenemu svetu za notranje zadeve.

Kasneje je zakonodaja prinesla nekaj sprememb, povečala se je moč in vpliv republiškega sekretarja za notranje zadeve.

V okviru družbene samozaščite in splošnega ljudskega odpora je bila 1976. leta vzpostavljena narodna zaščita, ki je v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah skrbela za varovanje pogojev dela, družbeno lastnino in objekte skupnega pomena, za varovanje reda in zagotavljanje varnega in mirnega življenja.

Leta 1980 so občine dobile zakonsko možnost, da občinska skupščina ustanovi organ za nadzor nad izvajanjem predpisov o javnem redu in miru, parkiranju motornih vozil in komunalni urejenosti. Pravice, dolžnosti in obveznosti teh delavcev je lahko določil odlok občinske skupščine, hkrati pa je bila občinski skupščini podeljena pravica, da postaji milice s splošnim delovnim področjem daje smernice in napotke za opravljanje njenih nalog, pomembnih za varnost v občini.

Leta 1991 pa je prišlo do razpada Socialistične federativne republike Jugoslavije (SFRJ) in do ustanovitve neodvisne države Republike Slovenije, ki je s svojo zakonodajo in razvojem policije in občinskih redarstev prišla do stopnje razvoja, kot smo ji priča. Občinska redarstva vse bolj pridobivajo na svoji veljavi tako med prebivalstvom, kot tudi na zakonski podlagi z Zakonom o varnosti cestnega prometa (2004), Zakonom o prekrških (2003), Zakonom o varstvu javnega reda in mira (2006) ter Zakonom o občinskem redarstvu (2006).

PRIMERJALNO PRAVNI PREGLED REDARSTVA

Ob mednarodni pravni primerjalni analizi je opaziti temeljno značilnost, ki se nanaša na prisotnost ali odsotnost vpliva lokalnih skupnosti na zagotavljanje varnosti. Določen vpliv v obliki sodelovanja v različnih posvetovalnih telesih policije obstaja v zelo veliko državah, pristojnost organiziranja institucionaliziranih lokalnih instrumentov zagotavljanja varnosti pa imajo pretežno lokalne skupnosti v decentraliziranih državah (npr. Franciji, Italiji), medtem ko v federalnih državah (Nemčija, Avstrija) lokalna skupnost praviloma ne organizira lastnih varnostnih služb. Tradicionalno pomembno vlogo pa imajo lokalne varnostne službe v državah tako imenovanih anglosaksonskih državah, zlasti Združenem kraljestvu Velike Britanije in Združenih državah Amerike. Tudi v slovenskem policijsko-varnostnem izročilu so bile v različnih zgodovinskih obdobjih uveljavljene določene oblike lokalnih varnostnih organov in služb. Začenši z lokalnimi policijsko-varnostnimi organi slovenskih vinorodnih dežel – določeni so bili z normami slovenskega običajnega prava v 15. in 16. stoletju v znanih zbirkah predpisov Gorske bukve – do mestne policije in občinskih policijskih straž pod prvo slovensko oblastjo po razpadu Avstro-Ogrske monarhije. Tovrstne oblike lokalnih varnostnih služb so se na Slovenskem ohranjale vse do druge svetovne vojne. Ureditev lokalnih policijsko-varnostnih zadev po drugi svetovni vojni pa se je ohranila do osamosvojitve. Od osamosvojitve pa do sprejetja Zakona o policiji (1998), ki je upravljanje javne varnosti in javnega reda na lokalni ravni prepustil neobveznemu sodelovanju državne policije in bolj kot ne laičnim predstavnikom lokalne skupnosti.

V državah, kjer lokalne varnostne službe sicer niso del varnostne tradicije, se zaradi vedno novih varnostnih izzivov ukvarjajo s temi vprašanji. Deželna policija v Nemčiji

je v deželni in ne zvezni pristojnosti, vendar je glede na status nemških dežel še vedno državna policija. Zaradi zavedanja o pomembnosti vloge lokalnih skupnosti pri zagotavljanju varnosti prebivalcev poskusno uvajajo »prostovoljne policiste«, njihovo področje dela pa je predvsem prisotnost, opazovanje in poročanje, prevencija pred kaznivimi dejanji, nadzor cestnega prometa, varovanje poslopij in javnih površin ter raziskovanje prekrškov.

Nizozemska ne pozna lokalne policije, njena ureditev pa je zelo podobna slovenski. Lokalni redarji so odgovorni za nadzor mirujočega prometa, šolajo pa se pri policiji.

Avstrija sicer ne pozna lokalne policije, vendar ima urejeno lokalno varnostno oblast, ki je pristojna za javne varnostne zadeve na ravni okraja oziroma občine. Lokalnim nadrejena varnostna oblast države, ki si vedno pridržijo pravico odločanja, če presodi, da teža posameznih postopkov presega okvire lokalne oblasti in morajo biti za to pod njeno pristojnostjo. Okrajne varnostne službe so urejene v okrajnih zakonih. Namen zveznega policijskega prava je namreč drugačen od namena okrajnega policijskega prava. Policijske dejavnosti v okrajih so usmerjene bolj v upravno policijske naloge, medtem ko je na zvezni ravni usmeritev bolj v varnostno-policijske dejavnosti. Vendar se tudi v okviru upravno-policijske dejavnosti v okrajih ukvarjajo z varnostno problematiko. Okrajno pravo se glede varnostne problematike ukvarja predvsem z vprašanji družbeno nezaželenega vedenja, kot na primer prepoved povzročanja hrupa, prepoved javnega žaljivega vedenja, prepoved prekrškov zoper čast in dobro ime, prepoved beračenja na javnih mestih, prepoved prostitucije izven dovoljenih krajev, prepoved posedovanja nevarnih živali, itd..

Občina lahko tem pogojem doda še svoje omejitve, v kolikor lokalne razmere na terenu zahtevajo posebno obravnavanje, na primer prepoved povzročanja hrupa, ki velja samo za določen čas ali območje. V primerih, ko se pojavi nevarna situacija, ki je tipična za neko občino in kot takšna ni urejena v zveznih ali okrajnih zakonih, je pristojnost nad ureditvijo le-te v rokah občine, lahko pa tudi okraja, npr. prepoved kopanja v gramoznih jamah. V izjemnih situacijah (razlog nujnosti) lahko takšen predpis sprejme župan, vendar ga mora občinska oblast potrditi, takoj ko je to mogoče. Kršitev prepovedi se obravnava kot upravni prekršek, kaznen pa je določena v lokalnih oziroma okrajnih pravnih dokumentih. Nadzor in spoštovanje teh določil ureja in revidira občinska/okrajna varnostna oblast.

V **Franciji** je bilo področje lokalne policije v Franciji spremenjeno in drugače urejeno s spremembami zakonodaje v letu 1999 ter s sprejemom mnogih podzakonskih predpisov. Na podlagi spremenjene zakonodaje je župan pristojen izvajati potrebne ukrepe na področju javnega reda, varnosti in javne higiene v občinah. Pod administrativnim nadzorstvom predstavnika države v departmaju je župan pristojen za mestno in podeželsko policijo. Izjema je Pariz, ki je edino mesto, kjer župan nima pristojnosti mestne policije, te pristojnosti pa izvaja prefekt.

Zakonodaja, ki ureja pristojnosti lokalne skupnosti podrobno našteva pristojnosti mestne policije, mestna policija pa ima na posameznem področju lahko še druge pristojnosti. Med prisilnimi sredstvi, ki jih lahko uporablja mestna policija, je tudi nošenje orožja, kamor uvrščajo strelno orožje in plinski razpršilec.

V **Italiji** ima lokalna policija dolgoletno tradicijo, saj njeni začetki segajo v sredino 18. stoletja. Zakonska podlaga za ustanavljanje lokalne policije sega v leto 1986. Mestna policija je organizirana v obliki policijske strukture na ravni občine in le redko za potrebe več občin. Je organ lokalne skupnosti in sodi v pristojnost krajevnih oblasti. Predstavlja vmesni člen med lokalnimi oblastmi, prebivalci in državnimi oblastmi.

V mestni policiji velja določena hierarhija v nazivih, pri dodeljenih pooblastilih in na področju dela. To pomeni, da vsi pripadniki enote ne opravljajo enakih del, saj se naloge dodeljujejo skladno z lokalnimi in državnimi predpisi in so prilagojene lokalnim interesom. Naloge lokalne policije se delijo v dve večji skupini, in sicer institucionalne naloge in upravne oziroma administrativne naloge.

Kandidat za mestnega policista mora končati za to predvidene izobraževalne programe, ki zajemajo šestmesečni tečaj in dve leti preizkusnega dela. Ker na območju občine opravljajo vse funkcije policije (ustavljajo vozila, obravnavajo vse vrste prometnih nesreč, preprečujejo in ugotavljajo vse kršitve), imajo enaka pooblastila kot vse druge državne policije v Italiji. Mestne policije v Italiji so ponekod oborožene, vendar je to odvisno od lokalnih oblasti. Če je mestna policija oborožena, orožja nimajo vsi pripadniki mestne policije, temveč le tisti, ki od prefekta dobijo naziv uslužbenca javne varnosti. Mestni policisti lahko nosijo orožje le v službi, hranijo pa ga v enotah.

V **Veliki Britaniji** uniformirana neoborožena in oborožena policija tesno sodeluje z lokalnimi oblastmi in skupnostjo. Sodelovanje temelji na ugotovitvi, da se policija sama ne more uspešno boriti proti neredu in kriminalu. Lokalne oblasti, privatni sektor in drugi morajo sodelovati s policijo, da razvijajo in izvajajo strategije na področju zmanjševanja kriminala. Da bi dosegli te cilje, je reforma policijskega sistema v letu 2000 omogočila izvajanje nekaterih policijskih pooblastil »civilnim osebam«. Policija v te namene lahko usposobi državljane, ki nato v skladu z navodili in pod nadzorom policije prevzamejo in izvajajo specifične naloge. Policijski načelniki lahko imenujejo pomožno osebje, da štiri vrste nalog: zaščita skupnosti, preiskovanje, pridržanje in spremljanje. Stražniki lahko kaznujejo prekrške s področja asocialnega obnašanja (kršitve javnega reda). Kršitelje lahko legitimirajo, in če sumijo, da so podatki lažni, lahko kršitelja zadržijo do 30 minut, odvisno od prihoda policije. Stražnik lahko pri tem uporabi sprejemljiva sredstva, da izvede pridržanje. Med drugim lahko stražnik za doseg ciljev zaseže alkohol in tobačne izdelke ali celo vozilo. Stražniki lahko sodelujejo pri izvajanju policijskih kordonov, vendar jih ne morejo izvajati samostojno.

Lokalne oblasti lahko zaposlijo ulične oz. parkovne nadzornike. Za izvajanje nekaterih nalog s področja javnega reda jih pooblasti policijski načelnik, policija pa skrbi za sistem njihovega usposabljanja. Pooblaščen osebe lahko izrekajo fiksno določene kazni za prekrške, kot so kolesarjenje po peš poteh ali če psi onesnažujejo okolico. Glede legitimiranja oseb pa imajo enaka pooblastila kot stražniki, vendar brez pravice pridržanja.

2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA PROGRAMA:

a) Ocena stanja varnosti:

- **Ogroženost od naravnih nesreč**

Občina Sv. Jurij v Slov. goricah spada med manj ogrožene občine. Le-to je razvidno iz nizke gostote poseljenosti, pretežno ravninskega sveta, majhni gozdni kompleksi (prevladuje listnati ter ponekod mešani gozd), nezazidano območje poplavnega sveta ter precejšna oddaljenost od večjih industrijskih centrov.

Naravne in druge nesreče, ki so že prizadele območje občine, so:

- visoke vode vseh štirih potokov v poznem pomladanskem času ali po dolgotrajnih padavinah;
- neurja v vseh štirih letnih časih;
- požari na stanovanjskih in gospodarskih objektih, v času kurilne sezone in poletnih neviht;
- sušna obdobja v zadnjih letih, kot posledica klimatskih sprememb;
- neurja in toče, ki povzroči največ škode na različnih objektih ter kmetijskih posevkih;
- prometne nesreče na regionalni cesti Lenart- Jurovski Dol- Maribor;
- nesreče z nevarnimi snovmi v cestnem prometu.

Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah ima izdelano ažurirano oceno stanja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

- **Ogroženost cestnega prometa v naseljih**

V letu 2007 (2006) se je na cestah na območju občine Sv. Jurij pripetilo 26 (23) prometnih nesreč, v katerih je bilo udeleženih 37 (47) oseb. V prvih petih mesecih leta 2008 pa se je na območju občine Sv. Jurij zgodilo 5 prometnih nesreč, v katerih je bilo udeleženih 5 oseb.

Na območju občine Sv. Jurij v letu 2007 so policisti obravnavali 1 prometno nesrečo z smrtnim izidom, v kateri je 1 oseba izgubila življenje, v letu 2006 pa ni bilo prometne nesreče s smrtnim izidom. V letu 2007 so obravnavali 4 prometne nesreče s hudo telesno poškodbo, v letu 2006 pa ne beležijo prometne nesreče z hudo telesno poškodbo. Leta 2007 so obravnavali 8 nesreč z lahko telesno poškodbo, leta 2006 pa 6 nesreč z lahko telesno poškodbo. Obravnavali so tudi 13 (17) prometnih nesreč z materialno škodo. V prometnih nesrečah v letu 2007 so bile 4 osebe hudo telesno poškodovane, v letu 2006 pa ni bilo hudo telesno poškodovanih, 10 (6) oseb pa je bilo lahko telesno poškodovanih.

Po dnevih se je največ prometnih nesreč zgodilo ob sobotah, ko se je zgodilo 6(10) prometnih nesreč, sledi petek s 6 (4) prometnimi nesrečami, nedelja in torek s 4 (2), ponedeljek 3 (2), sreda 2 (2). Najmanj prometnih nesreč pa se je zgodilo ob četrkih, ko se je v letu 2007 zgodila ena prometna nesreča, prav tako 1 prometna nesreča v letu 2006.

Glede na obdobje v dnevu, se je največ prometnih nesreč zgodilo med 15:00 in 18:00 uro, ko se je zgodilo 7 (3) prometnih nesreč, sledi med 03:00 in 06:00 uro, ko se je zgodilo 5 (4) prometnih nesreč in med 18.00 in 21.00 uro, ko so se zgodile 4(3) prometne nesreče. Ostale prometne nesreče pa so se zgodile v preostanku dneva.

V prvih petih mesecih leta 2008 so policisti obravnavali 5 prometnih nesreč, od tega 1 prometna nesrečo z hudo telesno poškodbo, ko se je 1 oseba hudo telesno poškodovala, 3 prometne nesreče z lahko telesno poškodbo, ko so bile 3 osebe lahko telesno poškodovane in 1 prometno nesrečo z materialno škodo.

Policisti so na območju občine Sv. Jurij v letu 2007 (2006) obravnavali 107 (148) kršitev cestno prometnih predpisov. Zaradi ugotovljenih kršitev so izdali 75 (65) plačilnih nalogov, podali 17 (38) obdolžilnih predlogov, izvedli 1 (3) hitrih postopkov ter izrekli 11 (42) opozoril.

V prvih petih mesecih leta 2008 so policisti na območju občine Sv. Jurij obravnavali 37 kršitev cestno prometnih predpisov.

Policisti zaznavajo povečan promet in obremenitev predvsem na RC cesti na relaciji Lenart – Zg. Partinje, skozi center Jurovskega dola. Povečan promet je posledica večjega prometa na GC3 in gradbišča AC, saj se omenjena cesta pogosto uporablja tudi za obvoz. Zato je tudi večje kršitev cestno prometnih predpisov in prometnih nesreč, ki se zgodijo na teh cestah, kar predstavlja tudi večja varnostna tveganja. Tako po številu prometnih nesreč in njihovih posledicah najbolj izstopa zgoraj navedena cesta, saj se je v letu 2007 na tej cesti zgodila 1 prometna nesreča s smrtnim izidom. Najmanj prometnih nesreč pa so obravnavali v samem centru Sv. Jurija. Pri tem gre tudi za poudariti problematiko parkiranja v bližini osnovne šole Sv. Jurij, kjer je odprto gradbišče prizidka osnovne šole in je zaradi tega povečan promet tovornih vozil v neposredni bližini šole.

- **Ogroženost cestnega prometa izven naselij**

Na območju občine Sv. Jurij je potrebno izpostaviti ogroženost cestnega prometa izven naselij na območju RC Lenart – Zg. Partinje. Omenjena cesta je bolj obremenjena zaradi vožnje na delo in iz dela preko tedna.

Z vidika varnosti RC predstavlja dodatno nevarnost za druge udeležence v cestnem prometu, predvsem za pešce in kolesarje, saj na teh cestah ni urejenih pločnikov ali kolesarskih poti.

Na drugih cestah izven naselji v Sv. Juriju ni posebne problematike, ki bi narekovala posebno ukrepanje ali zahtevala posebne ukrepe za zagotovitev varnega in nemotenega prometa.

- **Ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin**

Na območju občine Sv. Jurij ni posebej označenih rekreacijskih poti ali kolesarskih stez. Se pa zato pojavlja vse več sprehajalcev in kolesarjev, ki za svoje aktivnosti uporabljajo lokalne ceste na celotnem območju občine Sv. Jurij. Nevarnost za pešce pa obstaja predvsem v večernem in nočnem času, ko je vidljivost zmanjšana, saj v večini cest ni javne razsvetljave, pločnik pa je urejen samo v centru Sv. Jurija.

Kot pomembnejšo rekreacijsko površino lahko še navedemo igrišče malega nogometa ob osnovni šoli v centru Sv. Jurij in travnato igrišče za nogomet ter tenis igrišče. Za to območje je značilno, da se zbirajo predvsem mladi v popoldanskem in večernem času. Poudariti je potrebno, da nekateri mladi pod vplivom alkohola izvršujejo razna deviantna dejanja vandalizma v okolici igrišča in same osnovne šole.

- **Ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine**

Na območju občine Sv. Jurij so javne stavbe, med katere sodijo zgradba občine, pošta, osnovna šola, kulturni dom, in ostale stavbe, ki spadajo pod javni sektor, varovanja urejena v okviru lastnih načrtov. Največ problematike je v okolici osnovne šole, kjer občasno prihaja do vandalizma.

- **Ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost**

V letu 2007 (2006) je bilo na območju občine Sv. Jurij zaznanih 33 (26) kaznivih dejanj, od katerih je policija podala 32 (24) kazenskih ovadb na Okrožno državno tožilstvo, ter za 2 (4) kaznivo dejanje poročilo na ODT . Od navedenih kaznivih dejanj je policiji uspelo preiskati 16 (11) kaznivih dejanj ter s tem doseči 51,61% preiskanost.

Največ je bilo zaznanih in obravnavanih kaznivih dejanj splošne kriminalitete in sicer 32 (24), od katerih je bilo preiskanih 16 (10) kaznivih dejanj. Preiskanost kaznivih dejanj splošne kriminalitete pa je znašala 53,33 %.

V notranji strukturi kaznivih dejanj splošne kriminalitete prevladujejo kazniva dejanja zoper premoženje. Omenjenih kaznivih dejanj so policisti obravnavali 26 (20). Znotraj kaznivih dejanj premoženjskih deliktov pa so bila poleg tatvin, ki so jih obravnavali 10 (9) ter velikih tatvin – vlomov 8 (5), številčno zastopana še kazniva dejanja poškodovanja tuje stvari, katerih so obravnavali 7 (3).

V prvih petih mesecih leta 2008 so policisti obravnavali 11 kaznivih dejanj. Največ je bilo obravnavanih kaznivih dejanj splošne kriminalitete. Znotraj splošne kriminalitete še vedno prevladujejo kazniva dejanja zoper premoženje, katerih smo obravnavali 8, od tega 4 tatvin, 3 velikih tatvin – vlomov in 1 kaznivi dejanji poškodovanja tuje stvari.

Premoženjska kriminaliteta je najštevilčnejša in odločilno vpliva na preiskanost celotne kriminalitete. Število premoženjskih kaznivih dejanj je konstantna. Klasična premoženjska kriminaliteta v obliki tatvin, vlomov in poškodovanj tuje stvari, je poleg nasilnih kaznivih dejanj, najbolj številčna oblika kriminalitete, ki pomembno vpliva na občutek varnosti občanov.

Negativno izstopajo tudi kazniva dejanja z oblikami vandalizma in sicer predvsem v samem centru Sv. Jurija pri igrišču ob osnovni šoli in igrišču v Malni.

- **Ogroženost javnega reda in miru**

Na območju občine Sv. Jurij so policisti v letu 2007 (2006) obravnavali 28(32) kršitev predpisov, ki urejajo javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja. Od tega so obravnavali 28 (32) kršitev Zakona o varstvu javnega reda in miru.

Znotraj teh kršitev beležijo največ kršitev v zasebnih prostorih v okviru družine 12 (18) in nato na javnih krajih, kot so ceste, trgi in gostinski lokali, kjer so jih obravnavali 9(7). V 4 (0) primerih so za zaznane kršitve tudi izrekli opozorilo. V teh kršitvah gre za pretepanje med osebami, ogrožanje varnosti in tudi nespodobno vedenje.

Po času je največ kršitev obravnavanih med 18:00 uro in 20:00 uro, ko so obravnavali 6 (8) kršitev, med 20:00 uro in 22:00 uro 4 (6) kršitev, med 22:00 uro in 24:00 uro 4 (4) kršitev. Najmanj kršitev so obravnavali med 08:00 uro in 10:00 uro 1 (4).

Glede na starost kršiteljev je največ kršiteljev starih med 34 in 44 letom, ki so bili udeleženi v 10 (7) kršitvah in med 24 in 34 letom 8(9) kršitvah, sledijo pa storilci stari med 44 in 54 letom, ki so bili udeleženi v 5 (5) kršitvah.

Največ kršitev so obravnavali v nedeljo 8 (5) kršitev, ponedeljek 6 (5) kršitev, v petek in sredo 5 (5) kršitev. Ostale kršitve pa so razporejene sorazmerno čez celotni teden.

V prvih petih mesecih leta 2008 so obravnavali 12 kršitev predpisov, ki urejajo javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja. Od tega so obravnavali 11 kršitev po Zakonu o varstvu javnega reda in miru. V četrtek, petek, sobota smo obravnavali po 3 kršitve, ponedeljek 2 kršitvi, v nedeljo pa 1 kršitev.

- **Ogroženost na javnih shodih in prireditvah**

Z vidika javne varnosti predstavljajo veliko varnostno tveganje tudi javna zbiranja. Na območju občine Sv. Jurij večjih javnih zbiranj z velikim varnostnim tveganjem ni. Tradicionalno potekajo javna zbiranja ob občinskem prazniku, v mesecu aprilu, za Jurjevo nedeljo. Na območju občine Sv. Jurija se odvijajo tudi druga raznovrstna manjša javna zbiranja z namenom športnega ali zabavnega druženja. Na teh prireditvah večjih množičnih kršitev ni bilo.

b). Varnostna tveganja:

• Varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu

Na območju občine Sv. Jurij je potrebno izpostaviti ogroženost cestnega prometa izven naselij na RC, ki vodi od Lenarta proti Zg. Partinju skozi center Jurovskega dola. Omenjena cesta je bolj obremenjena zaradi vožnje na delo in iz dela preko tedna.

Iz vidika varnosti omenjena cesta predstavlja dodatno nevarnost za druge udeležence v cestnem prometu, predvsem za pešce in kolesarje, saj na teh cestah ni urejenih pločnikov ali kolesarskih poti, razen skozi center Jurovskega dola.

Na drugih cestah izven naselji v Sv. Jurij ni posebne problematike, ki bi narekovala posebno ukrepanje ali zahtevala posebne ukrepe za zagotovitev varnega in nemotenega prometa.

Kot prometno najbolj obremenjeno območje občine Sv. Jurij je center Jurovskega dola, skozi katerega poteka RC, v tem delu so sicer urejeni pločniki, vendar je sam promet skozi center Sv. Jurij povečan v času prihodov in odhodov otrok v šolo.

• Varnostna tveganja na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin

Pripadniki mlajše populacije zelo radi za kraj druženja izbirajo okolico osnovne šole v Sv. Jurij ter tudi igrišče malega nogometa ob osnovni šoli ter na igrišču v Malni. Pod vplivom različnih substanc, izvršujejo različna kazniva dejanja vandalizma, kadijo prepovedane substance (drogo) in izvajajo druge oblike deviantnih ravnanj. Kot takšen kraj izstopa predvsem okolica osnovne šole in igrišča.

• Varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru

Na področju javnega reda in miru v občini Sv. Jurij ni nobenega gostinskega lokala, ki bi negativno izstopa v smislu kršenja javnega reda in miru. V centru se nahaja gostinski lokal BAR PANORAMA ter gostilne ŠPINDLER, katere obiskujejo večinoma domačini iz okolice in tudi osebe v tranzitu.

Največ kršitev je beležiti v zasebnih prostorih v krogu družine, kjer pa za razrešitev problematike policisti pristopajo sistematično. Tako ob hujših kršitvah in ponavljajočih kršitvah izrekajo ukrep PREPOVEDI PRIBLIŽEVANJA DOLOČENI OSEBI IN KRAJU, kateri se je izkazal za zelo učinkovitega.

• Varnostna tveganja na področju preprečevanja kriminalnih dejanj

Na varnostno situacijo s področja kriminalitete pomembno vplivajo kazniva dejanja storjena v samem centru Sv. Jurij. To območje je najbolj varnostno obremenjeno. Negativno izstopajo tudi poškodovanja javne infrastrukture v centru Sv. Jurij, kot so razne ograje in koši, katere poškoduje pretežno mlajša populacija občanov. Na teh območjih policisti večkrat opravljajo kontrolo v smislu preprečevanja kaznivih dejanj in tudi z prisotnostjo preprečujejo izvrševanje kaznivih dejanj.

- **Varnostna tveganja na področju javnih shodov in prireditev**

Z vidika javne varnosti večjo obremenitev in varnostna tveganja predstavljajo tudi organizacija javnih zbiranj. Občina Sv. Jurij, do sedaj večjih javnih zbiranj ni predvidenih, med prireditve, ki pa jih velja omeniti pa sodijo prireditve v okviru občinskega praznika v mesecu aprilu. Teh prireditev se udeležuje večje število obiskovalcev. Na območju občine se odvijajo čez leto tudi manjše prireditve z obiskom maksimalno do 500 ljudi. Na teh prireditvah pa večjih izgredov ni, razen na gasilski veselici, kjer je konstantno prihajalo do kršitev javnega reda in miru in je varnostno tveganje na tej prireditvi povečano.

- **Varnostna tveganja na področju varstva okolja**

Na področju varstva okolja posebne problematike ni. Ob ugotovljenih kršitvah s tega področja se sprotno obvešča komunalna inšpekcija in problematika sproti rešuje.

3. NAMEN VZPOSTAVITVE OBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU;

Namen vzpostavitve občinskega redarstva po Zakonu o občinskem redarstvu je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine ter načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v občini.

Namen vzpostavitve občinskega redarstva je zagotavljanje javne varnosti v lokalni skupnosti oz. izvajanje vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v določbi drugega odstavka 3. člena Zakona o občinskem redarstvu:

- ❑ varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- ❑ varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- ❑ varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- ❑ varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine;
- ❑ vzdrževanje javnega reda in miru.

Osnovni namen je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru v občini. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti varen, čist in urejen javen prostor v občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se bo zagotavljala kvaliteta življenja v občini ter odpravljali posamezni odklonski pojavi v občini.

Delo redarske službe mora biti usmerjeno v kršitve, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni interes in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje; redarska služba mora v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

4. CILJI DELOVANJA OBČINSKE REDARSKE SLUŽBE

Osnovni cilj programa varnosti Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru.

Strateški in operativni cilji OPV so:

A) STRATEŠKI CILJ

Dvig kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti javnega prostora v občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini z občinsko redarsko službo. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- Upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine,
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

B) OPERATIVNI CILJI

VARNOST CESTNEGA PROMETA:

Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko občinske redarske službe in Policijske postaje Lenart.

Varnost v cestnem prometu še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet ter z dvigom profesionalnosti policistov in redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol).

Zastavljen je ambiciozen cilj, da se do leta 2010 v Sloveniji število mrtvih zmanjša za 50%. Ta cilj je potrebno zasledovati tudi v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so za stanje prometne varnosti soodgovorni policija, občinsko redarstvo, inšpekcijske službe, in drugi. Nujno je potrebno zagotoviti še večje sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

Zakon o varnosti cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 133/2006, spremembe in dopolnitve 37/2008) v tretjem odstavku 22. člena kot obveznost občine določa tudi sprejem programov s področja varnosti cestnega prometa.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- Uporaba ocene prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela občinskega redarstva za področje varnosti v cestnem prometu,
- sklenitev pisnega protokola o sodelovanju med občinsko redarsko službo, policijsko postajo in občinskim Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu,
- občinski redarji si morajo pridobiti pravno in strokovno znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa,
- občinske redarje je treba opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor in urejanje prometa na mestnih ulicah, na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju občine,
- v letnem načrtu dela občinskega redarstva se med drugim opredeli tudi naloge v zvezi nadzora prometne signalizacije in opredeli naloge za večjo varnost otrok. Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah poskrbi za pregled prometne signalizacije in poda predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavodi, igrišča, stanovanjska naselja),
- občinski redarji morajo dosledno izvajati nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju ter v primeru zaznanih kršitev ustrezno ukrepati,

VARSTVO JAVNEGA REDA IN MIRA:

Obvladovanje javnega prostora s fizično prisotnostjo redarjev na način, ki je v skladu s pravnimi predpisi, oceno varnostnih razmer in varnostno stroko.

Zakon o javnem redu in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir je dobrina, ki izključuje vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma optimalno varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje skupnosti (tudi lokalne skupnosti), ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku. Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih. Občinske redarske službe in občinski redarji imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Uporaba ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- redarska služba mora ustrezno ukrepati v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen ZJRM); beračenja na javnem kraju (9. člen ZJRM); uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena ZJRM); zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen ZJRM); zaznave pisanj po objektih 13. člen ZJRM); zaznav vandalizma (16. člen ZJRM); zaznav nedovoljenega kampiranja 18. člen ZJRM); v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen ZJRM); ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena),
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za uporabo prisilnih sredstev,

- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- zagotoviti ustrezno opremo občinskih redarjev za obvladovanje kršiteljev,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju med občinsko redarsko službo in policijsko postajo,
- strokovna pomoč Policijske postaje Lenart.

VARNOST OBČINSKIH JAVNIH POTI IN REKREACIJSKIH POVRŠIN:

Varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin s prisotnostjo občinskih redarjev (ob strokovni pomoči policistov).

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Tveganja so običajno kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se občinski redarji usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Izdelava seznama varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju občine (iz ocene ogroženosti in varnostnih tveganj),
- pisni protokol o sodelovanju občinske redarske službe in policijske postaje,
- načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk,
- občinski redarji morajo imeti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje s svojo dežurno službo in z Operativno komunikacijskim centrom Policijske uprave Maribor,
- zagotovitev ustreznega vozila za varnostne obvoze ogroženih in drugih poti.

VARNOST ZGRADB IN DRUGIH OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE:

Preprečevanje ogroženosti kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občine.

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 7/1999). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdbišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so občinski redarji kot pooblaščenec uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Sodelovanje občinske redarske službe z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Maribor, ki deluje na območju občine,
- občinska redarska služba si priskrbi ali izdela seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine,

- Občinska redarska služba si izdela načrt obhodov nepremičnih objektov naravne in kulturne dediščine,
- Občinska redarska služba si priskrbi podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine.

VARSTVO OKOLJA:

Izboljšanje pregleda nad stanjem in dogajanja na področju varstva okolja ter povečanje obsega in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinska redarska služba aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike in občinskega programa varstva okolja.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Občinski redarji se v okviru izobraževanja/usposabljanja/izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v svoji občini,
- občinska redarska služba se poveže z okoljsko inšpekcijo in skupaj z njo oblikuje sistem nadzora in ukrepanja zoper kršilce varstva okolja,
- Občinska redarska služba si priskrbi karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike,

5. VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER ;

Glede na zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer je potreba po obvladovanju te problematike dokaj velika.

Policisti zaznavajo povečan promet in obremenitev predvsem na RC cesti na relaciji Lenart – Zg. Partinje, skozi center Jurovskega dola. Povečan promet je posledica večjega prometa na GC3 in gradbišča AC, saj se omenjena cesta pogosto uporablja tudi za obvoz. Zato je tudi večje kršitev cestno prometnih predpisov in prometnih nesreč, ki se zgodijo na teh cestah, kar predstavlja tudi večja varnostna tveganja.

Izpostaviti je potrebno problematiko parkiranja v bližini osnovne šole Sv. Jurij, kjer je odprto gradbišče prizidka osnovne šole in je zaradi tega povečan promet tovornih vozil v neposredni bližini šole.

Za obvladovanje varnostnih tveganj na tem področju so policisti pristopili predvsem k izvajanju ukrepov za umiranje prometa. Konstantno izvajajo meritve hitrosti na kritičnih odsekih in najbolj obremenjenih in varnostno problematičnih mestih. Prav tako z večjo prisotnostjo in vidnostjo tudi zmanjšujejo hitrost vozil in posledično s tem tudi preprečujejo možnosti za povzročitev prometnih nesreč, saj so vozniki bolj pozorni na dogajanje na cesti. Zoper kršitelje pa dosledno ukrepajo za kršitve, ki so najpogostejši vzroki za prometne nesreče.

Z vidika varnosti regionalna cesta in lokalne ceste predstavljajo dodatno nevarnost za druge udeležence v cestnem prometu, predvsem za pešce in kolesarje, saj na teh cestah ni urejenih pločnikov ali kolesarskih poti.

Negativno izstopajo tudi kazniva dejanja z oblikami vandalizma in sicer predvsem v samem centru Sv. Jurija pri igrišču ob osnovni šoli in igrišču v Malni.

6. ORGANIZIRANOST OBČINSKEGA REDARSTVA ;

Na podlagi podpisanega pisma o nameri se izvede priključitev Medobčinski redarski službi Mestne občine Maribor po sprejetju Akta o ustanovitvi medobčinske redarske službe Mestne občine Maribor in Akta o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Medobčinske redarske službe Mestne občine Maribor.

7. KADROVSKI SESTAV OBČINSKE REDARSKA SLUŽBE;

Zaradi novih zakonskih pooblastil in razširitve področja ter območja dela (območje MO Maribor in 17 okoliških občin) bo potrebno kadrovsko močno okrepiti redarsko službo.

Ta ocena izhaja že iz prikaza stanja varnostnih razmer na območju, kjer bo delovala, kakor tudi zaradi različnih potreb v posameznih občinah, pristopnicah k medobčinskemu redarstvu.

Da bodo podatki vsebinsko preglednejši, vzamemo za primerjavo nekaj slovenskih mestnih občin:

NAZIV MESTNE OBČINE	ŠTEVILO PREBIVALCEV	ŠTEVILO ZAPOSLENIH REDARJEV
MO. MARIBOR	110 668	11
MO. LJUBLJANA	265 881	37
MO. KRANJ	51 225	7
MO. CELJE	48 081	6
MO. KOPER	47 539	10
MO. NOVO MESTO	40 925	6
MO. PTUJ	23 242	5
MO. MURSKA SOBOTA	13 857	5

Po podatkih, ki smo jih pridobili v zvezi z redarskimi službami v zgoraj omenjenih mestnih občinah, je potrebno poudariti, da je bilo delo teh služb vezano pretežno na delo po mirujočem prometu. Po sprejetju občinskega programa varnosti se bo to delovno področje redarjev bistveno povečalo.

Ob primerjalnih podatkih in glede na razširitev dela, je potrebno Medobčinsko redarstvo Maribor bistveno kadrovsko okrepiti.

8. VODENJE OBČINSKE REDARSKE SLUŽBE;

Vodenje, koordinacija in ostale naloge občinske redarske službe se izvaja preko Medobčinske redarske službe Maribor.

Mesečno se usklajujejo naloge občinskih redarjev na posebnem sestanku vodstva mestnega redarstva s pristojno službo v občini.

Župan Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah določi koordinatorskega za usmerjanje dela redarske službe v občini. Delo redarjev usmerja preko mesečnih načrtov dela, ki so usklajeni s predstavniki policije.

V zvezi z delom občinskih redarjev v občini se vodi posebna evidenca.

Redarji evidentirajo svoje delo v obliki prikazane evidence:

IZMENSKI DELOVNI NALOG IN POROČILO O DELU IZMENE

IZMENA **DOPOLDAN**   ŠTEVILO REDARJEV **2**

DELOVNI TEDEN	27. OKTOBER 2008	
---------------	-------------------------	--

IZMENOVOVODJA:

POSEBNE NALOGE IN ZADOLŽITVE:		
ZAP. ŠT.	REDAR	RAZPOREDITEV
1		OKP
2		R2
3		R3
4		R1
5		R4
6		
7		

DRUGO: **POOSTREN NADZOR OBMOČJA SVETI JURIJ V SLOVENSКИH GORICAH**

ZAP. ŠT.	REDAR	RAJON	ŠT. IZDANIH OOP	ŠT. IZD. PL. NALOG.	ŠT. ODR. PAJEK	ŠT. OPOZORIL	NAPOTITVE
1		OKP					
2		R2					
3		R3					
4		R1					
5		R4					
6							
7							
8							
SKUPAJ							

IZDAL: _____ ODOBRILO: _____ DNE: 27.10.2008

(Mp)

ODDAL: _____

DNE: _____

Navodila za izpolnjevanje naloga in poročila:

Vsakemu redarju se na začetku delovnega tedna izda delovni nalog in tedensko poročilo (v nadaljevanju obrazec), na podlagi katerega poteka delo redarja. Izpolnjevanje obrazca je razdeljeno na dva dela:

Prvi del, ki zajema prve tri razpredelnice izpolni Vodja operative, na podlagi razporedov, ki jih pripravita vodji izmen za vsaki tekoči teden.

V tem sklopu se ob osnovnih podatkih, ime in priimek redarja, status in funkcija dela vpišejo vse dodatne zadolžitve, ki jih redar opravlja ob svojem rednem delu na določenem območju.

Drugi del izpolni redar. V razpredelnico vpiše podatke o številu izrečenih mandatnih kazni, vročenih plačilnih nalogih, št. odredb za pajka, št. odredb za lisice, število izdanih odredb in druge ukrepe.

Podatki v poročilu so za pretekli teden, odda pa se najkasneje do prvega delovnega dne v naslednjem tednu vodji službe.

Poročilo se preda tudi koordinatorju za delo redarske službe v občini.

9. PRISTOJNOSTI OBČINSKEGA REDARSTVA;

Pristojnosti mestnega/občinskega redarstva predstavljajo pravice in dolžnosti, ki so opredeljene v Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed), Zakonu o varnosti javnega reda in miru (ZJRM), Zakonu o varnosti cestnega prometa (ZVCP), Zakonu o prekrških (ZP-1), Zakonu o lokalni skupnosti (ZLS) in občinskih odlokih.

V določbi drugega odstavka **3. člena Zakona o občinskem redarstvu** je opredeljeno, da občinsko redarstvo skrbi na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanimi na njihovi podlagi ter na podlagi OPV, za:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine;
- vzdrževanje javnega reda in miru.

ZORed je torej temeljen sistemski in organizacijski predpis, ki ureja uresničevanje pristojnosti občin za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva. Na tem mestu je treba poudariti, da naloge občinskih redarjev niso določene po principu *numerus clausus* (točno določeno število nalog), saj je v prvem odstavku 3. člena ZORed eksplicitno določeno, da delovno področje in naloge občinskega redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

V **Zakonu o varstvu javnega reda in miru** (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1) je v določbi tretjega odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Občinsko redarstvo lahko skladno z določbami ZJRM-1 v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen);
- beračenje na javnem kraju (9. člen);
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena);
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen);
- pisanje po objektih (13. člen);
- vandalizem (16. člen);
- kampiranje (18. člen)
- uporaba živali (19. člen);
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

V **Zakonu o varnosti cestnega prometa** (Uradni list RS, št. 133/2006 in spremembe 37/2008) so opredeljena pooblastila občinskega redarstva na področju cestnega prometa v občini.

Skladno z določbo 14. člena ZVCP občinski redarji zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa:

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju;
- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov samoupravnih lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju;"
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce;
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena ZVCP¹ o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja.
- opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo.

Pri opravljanju navedenih nalog občinski redarji izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi.

---

¹ 113. člen ZVCP: (1) Z uporabo vozila se ne sme povzročati čezmerne hrupa oziroma ropota ali kako drugače onesnažiti okolja. (2) Ko voznik na cesti vozilo ustavi za več kot tri minute ali ga parkira, mora takoj ugasniti motor. Ta določba se ne uporablja za vozila, pri katerih motor poganja naprave za opravljanje določenih del (vozilo za zbiranje in odvoz odpadkov, vozilo za čiščenje kanalov, avtomobilsko dvigalo ipd.). Prepovedano je sunkovito speljevanje, zaviranje ali ustavljanje. (3) Na cesti ali ob njej je prepovedano izpuščati, puščati, odlagati, odmetavati ali postavljati karkoli, kar bi oviralo potek prometa, ogrozilo njegovo varnost, škodovalo ljudem, živalim, rastlinam ali onesnažilo okolje. Zlasti je prepovedano vozišče močiti ali ovirati odtekanje vode z njega, odlagati nanj sneg ali led, postavljati stebričke, verige ali druge naprave za ograjevanje parkirnih prostorov oziroma preprečevanje parkiranja, puščati na njem zabojnike za smeti ali druge predmete, razsipati po njem sipek material, ga pomazati z mazili ali drugače pomastiti ali kako drugače onesnažiti. (4) Preden se vključi v promet na cesti s kolovozne poti ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče. (5) Izvajalec gradbenih ali drugih del mora pri izvozu z gradbišča ali druge zemljiške površine, na kateri se izvajajo dela, očistiti zemljo ali blato z vozil, ki se s te površine vključujejo v cestni promet. (6) Zemljo ali blato, ki v primeru iz četrtega ali petega odstavka tega člena onesnaži vozišče, mora voznik oziroma izvajalec del takoj odstraniti z vozišča. Če tega ne stori, očisti vozišče na njegove stroške pristojni izvajalec rednega vzdrževanja cest.

Občinski redar je oseba, ki ima poseben status, ki mu ga določa ZORed in ostali zakoni ter podzakonski akti, v katerem so opredeljena njegova pooblastila. Iz vsebine pooblastil, ki so določena v ZORed, ZJRM, ZVCP, ZP-1 in občinskih odlokih lahko neposredno ugotovimo, da ima občinski redar status:

- prekrškovnega organa,
- pooblaščenega uradne osebe.

Prekrškovni organi oziroma organi za odločanje o prekrških so določeni v 45. členu Zakona o prekrških.²

Občinski redar je skladno z določbo 126. člena Kazenskega zakonika³ in zgoraj navedenimi predpisi, pooblaščenega uradna oseba.

V prvem odstavku 21. člena Zakona o lokalni samoupravi⁴ so opredeljene določene naloge občine na področju zagotavljanja nadzorstva nad krajevnimi prireditvami (javni shodi in javne prireditve) ter glede organiziranja komunalno-redarstvene službe, ki skrbi za red v občini.

---

² 45. člen ZP-1: (1) O prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. (2) Prekrškovni organi so upravni in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekrških.

³ 126. člen KZ: (2) Uradna oseba po tem zakoniku je lahko: 1) poslanec državnega zbora, član državnega sveta in član lokalnega ali regionalnega predstavniškega telesa; 2) oseba, ki pri državnem organu opravlja uradne dolžnosti ali ima uradno funkcijo; 3) druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži; 4) vojaška oseba, ki je kot takšna določena s posebnimi predpisi, kadar gre za posebna kazniva dejanja, pri katerih je navedena uradna oseba, pa niso določena kot kazniva dejanja zoper vojaško dolžnost; 5) oseba, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 6) oseba, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 7) oseba, ki pri mednarodnem sodišču opravlja sodniško, tožilsko ali drugo uradno dolžnost ali funkcijo.

⁴ 21. člen ZLS: Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge: – upravlja občinsko premoženje; – omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva; – načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči; – ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj; – v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe; – pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele; – skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja; – ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte; – ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev; – pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju; – pospešuje razvoj športa in rekreacije; – pospešuje kulturnoumetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju; – gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva; – opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami; – organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini; – skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč; – organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč; – organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe; – določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno; – sprejema statut občine in druge splošne akte; – organizira občinsko upravo; – ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

V določbi prvega odstavka 3. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/2007, ZP-1-UPB4) je opredeljeno, da se lahko prekrški določijo tudi z odloki občine.

10. POGOJI ZA DELOVANJE MESTNEGA/OBČINSKEGA REDARSTVA (PROSTORI, OPREMA, VOZILA, SREDSTVA ZVEZ);

Kadrovska sestava Medobčinske redarske službe, prostori za delo občinskih redarjev, oprema, zveze, vozila in druga potrebna sredstva za njihovo delo se določi v okviru Akta o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v medobčinski redarski službi Mestne občine Maribor.

11. VRSTE IN OBSEG NALOG REDARSKE SLUŽBE NA OBMOČJU OBČINE SVETI JURIJ V SLOVENSКИH GORICAH

Redarstvo ni tipična služba občinske, oziroma medobčinske uprave. Enako velja tudi za redarja, ki prav tako ni tipično delovno mesto občinske uprave. Redar je pooblaščen uradna oseba (primerjava s policijo), katerega delo je v večini represivnega značaja. Ker redar opravlja delo na podlagi diskrecijske pravice odločanja iz področja svojega dela, je podvržen najrazličnejšim pritiskom, konfliktom in celo fizičnim obračunavanjem (v letu 2007 je bilo na redarje v Sloveniji 14 različnih napadov - verbalne grožnje, vlečenje za rokav, odrivanje, preprečitev uradnega dejanja ipd.) ter drugim neugodnim delovnim razmeram. Te posledice se odražajo tako v službenem kot privatnem času. Redar opravlja svoje naloge z zelo podobnimi metodami in način kot sorodne službe (policija, inšpektorji, carina) s to razliko, da pri svojem delu nima takšne količine ustreznih mehanizmov zaščite kot navedeni, kar se odraža na pritiskih in drugih oblikah nasilja nad redarjem.

Z Zakonom o občinskem redarstvu, Zakonom o varstvu javnega reda in miru, Zakonom o varnosti v cestnem prometu in spremembami in dopolnitvami tega zakona, Pravilnikom o enotni uniformi, označbah in opreми pooblaščenih delavcev občinskega redarstva ter sprejetimi odloki in odredbami občine, se je vrsta in obseg nalog temeljito spremenil tudi za redarje, ki bodo opravljali delo na območju občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

Redarji na območju občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah izvajajo preventivne in represivne naloge, glede na vrsto in obseg nalog pa predvsem naslednje:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in
- naloge na področju varstva okolja.

Ob učinkovitem in uspešnem delu redarjev na terenu se zaradi načina in metodologije dela in izvajanja nalog hote ali nehote zbira množica podatkov (podatki o kršitvah, operativne informacije, zaznave kaznivih dejanj ...), ki brez nadaljnje obdelave ne predstavljajo nikakršne vrednosti ali pomena. Navedeni podatki so zelo pomembni za pripravo ustrezne strategije delovanja redarske službe ter pripravo konkretnih načrtov za odzivanje na kršitve in preventivno delovanje tam, kjer so gostitve negativnih pojavov in tam kjer se posega v kvaliteto življenja in dela v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

Prav zaradi tega bo v Medobčinski redarski službi Maribor v organizacijskem in vsebinskem smislu vzpostavljena ustrezna logistična (oprema, vozila, osebna oprema ...) in informacijska podpora operativnemu delu in delu prekrškovnega organa.

Najbolj obsežna logistična podpora bo namenjena obdelavi podatkov v zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov. Glede na to, da je prekrškovni postopek kompleksen in sestavljen iz različnih vej obdelave, bo redarstvo pri posodabljanju dela izhajalo iz nekaterih temeljnih izhodišč in usmeritev Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah in sicer:

- povečati strokovnost dela,
- zagotoviti takšno tehnologijo, ki bo ne glede na količino podatkov, časovno sposobna njihove obdelave (pri tem se je upoštevalo predvsem zakonite roke),
- zmanjšati število administrativnih delavcev za obdelavo podatkov in zmanjšati čas administrativnega dela redarja,
- zmanjšati število napak v procesu dela in
- znižati stroške pri obdelavi podatkov, zlasti pa pri vodenju prekrškovnih postopkov.

Za izvedbo zastavljenih temeljnih izhodiščih in usmeritev je potrebno nenehno spremljati, razvijati in posodabljeni informacijske in druge programe za kvalitetno in učinkovito delo ter zmanjšanje stroškov poslovanja.

12. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKEGA REDARJA

SPLOŠNO O IZVAJANJU ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKIH REDARJEV

Pooblastila lahko opredelimo kot mandat, ki ga občinski redarji potrebujejo za uspešno opravljanje nalog, ki so določene z zakonom in občinskimi predpisi. Takšna upravičenja oziroma posebne pravice niso zgolj pravice, temveč največkrat istočasno predstavljajo tudi dolžnosti, saj zakonodajalec od tistega, ki ima pooblastila zahteva, da jih tudi mora uporabiti ob pogojih, ki jih določa zakon in na način, ki je določen v zakonu in podzakonskih aktih.

Pooblastila v najširšem pomenu pomenijo pravico, največkrat tudi dolžnost določenih oseb, da lahko ali pa morajo opraviti uradno dejanje oziroma izvršiti določene ukrepe ali opravila. Pooblastilo je pravica in dolžnost določenih oseb, da v primerih določenih z zakonom in način, ki je določen z zakonom, izvajajo proti osebam določene ukrepe in opravila oziroma je pravica, da kdo uradno veljavno opravi oziroma opravlja kako pravno dejanje.

V Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed) so določena tista pooblastila, s katerimi je občinskemu redarjem zagotovljeno izvajanje nalog javne varnosti in javnega reda na območju občine. Glede na predpise lahko uporabljajo naslednje ukrepe:

- opozorilo,
- ustno odločbo,
- ugotavljajo istovetnost,
- opravljajo varnostni pregled osebe,
- zasežejo predmete,
- zadržijo storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- uporabijo fizično silo ter sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

V ZP-I so uzakonjena pooblastila občinskih redarjev, ki jih izvajajo v postopkih o prekrških, posamezna pooblastila pa jim dajejo tudi drugi (specialni) zakoni. Tako lahko med pooblastila občinskih redarjev na določen način štejemo tudi naslednje ukrepe:

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- zahtevajo od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovijo njegovo istovetnost,
- uporabljajo znake, ki jih uporabljajo policisti z zakonom in podzakonskimi akti.

OPOZORILO

ZORed v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo izrekanja opozorila. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastila opozorila uporabljajo tudi določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Zakon o policiji določa v 34. členu, da policisti z opozorilom opozarjajo osebe, državne organe, gospodarske družbe, samostojne podjetnike, posameznike, organe, organizacije in samoupravne lokalne skupnosti na okoliščine ali ravnanja, ki ogrožajo življenje, osebno varnost ali premoženje ljudi, kot tudi na splošno nevarnost.

Opozorila so lahko ustna, pisna oziroma dana z drugimi primernimi sredstvi. Vselej morajo biti jasna, kratka, korektna in nedvoumna ter morajo vsebovati razlog in namen opozarjanja.

Pri tem je bistveno, da je potrebno pooblastilo opozorilo ločiti od pooblastila ukaz, ki ga je dovoljeno dajati le za ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog policije, in za toliko časa, kolikor je potrebno, da se lahko te naloge opravijo. Ob upoštevanju navedenega je potrebno upoštevati, da gre pri uporabi opozorila kot pooblastila občinskega redarja za pooblastilo, ki ga ima redar na podlagi ZORed. Tako lahko občinski redar pooblastilo opozorilo uporabi v primerih, ko osebo v postopku seznanja (opozarja) na nevarnosti. Za neupoštevanje opozorila, ki ga izreče občinski redar na podlagi določil ZORed, niso določene nobene posledice.

Poudariti je treba, da imajo občinski redarji možnost izreka opozorila tudi po ZP-I, ki določa, da lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije, kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. O izrečenih ukrepih se lahko vodi evidenca, vendar obdelava osebnih podatkov pri tem ni dovoljena.

USTNA ODREDBA

ZORed v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju svojih nalog pooblastilo, da lahko izreka ustne odredbe. Podrobneje je pooblastilo za izrek ustne odredbe opredeljeno v 11. členu ZORed, ki določa, da z ustno odredbo občinski redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti občinskega redarstva. Z odredbo se zahteva, da mora kdo kaj storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Delno je mogoče pooblastilo izrekanja ustne odredbe primerjati s pooblastilom „ukazovanja“, ki ga imajo policisti na podlagi določb 34. člena Zakona o policiji (ZPol), ki določa, da z ukazom policisti dajejo posameznikom, državnim organom, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, organom, organizacijam in skupnostim navodila in zahteve za ukrepe in dejavnosti, ki jih mora kdo storiti ali opustiti, da bi se zavarovalo življenje ljudi, varovalo premoženje pred uničenjem, poškodovanjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega ravnanja, zagotovila varnost prometa, preprečili neredi, nemiri in druge podobne kršitve javnega reda ali odvrnile škodljive posledice naravnih in drugih nesreč, v skladu z odločitvami organov, pristojnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ustno odredbo kot pooblastilo uporabi občinski redar v tistih primerih, ko mora od koga zahtevati, da ta nekaj stori ali opusti in je to nujno potrebno, da lahko občinski redar uspešno opravi nalogo iz svoje pristojnosti in s tem poskrbi za javno varnost in javni red na območju Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

UGOTAVLJANJE ISTOVETNOSTI

ZORed v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo ugotavljanja istovetnosti. Ugotavljanje istovetnosti je ukrep, dejanje oziroma opravilo, s katerim se ugotavlja, ali je določena oseba resnično tista, za katero se izkazuje ali za katero se misli, da je. To opravilo je v policiji znano kot legitimiranje, to pa je uradno dejanje, s katerim policisti, smiselno pa tudi občinski redarji, ugotavljajo istovetnost in osebne podatke svojih oseb v postopku.

Podrobneje je pooblastilo za ugotavljanje istovetnosti opredeljeno v 12. členu ZORed, ki določa, da občinski redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženja, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Istovetnost oseb se ugotavlja na podlagi vpogleda v osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, ki je opremljena s fotografijo in ki jo je izdal državni organ. Istovetnost je mogoče ugotavljati tudi na podlagi tuje potne listine ali druge javne listine, ki je opremljena s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost ali na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je občinski redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti. Če občinski redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

Občinski redar lahko pri opravljanju nalog zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa zahteva od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti občinskemu redarju zahtevano listino na vpogled.

VARNOSTNI PREGLED OSEBE

ZORed v 10. členu odloča, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo izvajanja varnostnega pregleda osebe. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastil varnostnega pregleda, uporabljajo določbe ZPol in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Ob upoštevanju navedenega, moramo pri izvajanju pooblastila „varnostni pregled“ poznati vsebinsko enakega pooblastila iz ZPol, ki v 38. členu določa, da lahko policisti pri opravljanju nalog, določenih z zakonom, v primeru, ko obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja s strani določene osebe, opravijo varnostni pregled te osebe.

Pod istimi pogoji lahko opravijo varnostni pregled tudi občinski redarji. Iz navedenega torej izhaja, da lahko, pooblastilo varnostnega pregleda uporabijo zgolj in samo iz varnostnih razlogov.

Pri tem je potrebno opozoriti, da varnostni pregled po ZPol obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s seboj druge nevarne predmete.

Podrobneje je način izvedbe pooblastila varnostnega pregleda določen v 22., 23. in 24. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- da pri varnostnem pregledu policist z rokami pretipa oblačila osebe, rokavice, pokrivalo in lase ter pregleda obutev. Če pri tem zazna predmet ali snov, ki bi jo oseba lahko uporabila za napad ali samopoškodovanje, predmet ali snov vzame in pregleda. Policist pregleda tudi druge predmete, ki jih ima oseba pri sebi in bi lahko bilo v njih skrito orožje ali drugi nevarni predmeti. Varnostni pregled osebe praviloma opravlja oseba istega spola, razen kadar varnostnega pregleda ni mogoče odložiti (22. člen),
- da lahko policisti opravijo tudi varnostni pregled stvari, prevoznega sredstva, ki so v neposredni bližini in dostopni osebi, ki jo varnostno pregleduje (23. člen) in
- da lahko policist, če pri varnostnem pregledu najde orožje ali drug nevaren predmet, le tega odvzame. Če policist najde predmet, ki mora biti zasežen na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek, zakona, ki ureja postopek o prekrških, ali na podlagi drugega zakona, policist po pregledu nadaljuje postopek po teh predpisih (24. člen).

Tako kot je to določeno v ZPol, se varnostni pregled opravlja vselej, ko obstaja verjetnost (sum), da bo oseba napadla občinskega redarja z orodjem, orožjem ali kakim drugim predmetom (šop ključev, prenosni telefon) ali poškodovala samega sebe.

ZADRŽANJE STORILCA PREKRŠKA IN KAZNIVEGA DEJANJA

ZORed v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo zadržanja storilca na kraju prekrška ali kaznivega dejanja . V 13. členu ZORed pa je določeno, da sme občinski redar na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog. Zadržanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdlje eno uro.

Pri izvajanju tega pooblastila je potrebno poudariti, da je s pooblastilom zadržanja storilca prekrška in kaznivega dejanja neposredno povezano pooblastilo izrekanja ustne odredbe. Da bi se zagotovila jasna opredelitev med posameznimi dejanji oziroma fazami izvajanja postopka redarja je nujno, da ga povežemo s pooblastilom izdajanja ustne odredbe, s katero bomo storilcu jasno povedali oziroma odredili zadržanje. Od izrečene odredbe dalje pa teče tudi enourni rok, ki ga ima občinski redar na voljo za izvajanje pooblastila zadržanja.

Zakon o kazenskem postopku določa v 160. členu, da sme tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, vsakdo vzeti prostost. Osebo, ki ji je bila na tej osnovi vzeta prostost moramo takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če tega ne moremo storiti, pa o tem takoj obvestiti nekoga od teh organov.

ZASEG PREDMETOV IN RAVNANJE Z ZASEŽENIMI PREDMETI

ZORed določa, da imajo občinski redarji pooblastilo za zaseg predmetov, pri tem pa morajo uporabljati določbe ZPol in podzakonske predpise, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnega pooblastila policistov. ZPol določa v 46. členu, da policisti zasežejo predmete na podlagi odredbe pristojnega organa ali iz razlogov, določenih z zakonom.

Policisti pri opravljanju drugih nalog, določenih z zakonom, zasežejo predmete, namenjene za napad ali samopoškodovanje, kakor tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozi javni red ali splošna varnost ljudi ali premoženja, ali predmete, ki so bili uporabljeni, pridobljeni oziroma so nastali s prekrškom ali kaznivim dejanjem.

Predmete so policisti dolžni izročiti pristojnemu organu. V primeru, da zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, je treba predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete. Podrobneje je način izvedbe pooblastila izvedbe zasega predmetov in ravnanje z zaseženimi predmeti določeno v 58., 59., 60., 61. in 62. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- če okoliščine to dopuščajo, policist ukaže osebi, naj sama pokaže ali izroči predmet, ki ga je potrebno zaseči,
- nevaren predmet odvzame policist ali druga strokovno usposobljena oseba, ki lahko poskrbi za nadaljnjo hrambo ali uničenje,
- policist predmet zaseže tako, da prepreči njegovo poškodovanje,

- do izpolnitve zapisnika ali potrdila mora biti predmet pod vidnim nadzorom njegovega upravičenca ali v zapečatenem ovoju,
- v akt o zasegu policist vpiše komu, kje in kdaj je bil predmet zasežen, zakonsko podlago zasega, kdo ga je zasegel in natančen opis predmeta,
- opis mora vsebovati vrsto in značilnosti ter tudi vidne poškodbe predmeta, tako da ga je mogoče razlikovati od drugih podobnih predmetov,
- policist lahko v postopku fotografira ali posname predmet in okolje, v katerem je bil najden,
- o zasegu hitro pokvarljivega blaga mora policist takoj obvestiti pristojnega državnega tožilca ali sodišče za prekrške, ki odloči o nadaljnjem postopku z zaseženim blagom.

Policist zasežen predmet odstopi pristojnemu organu. Če je potrebno na predmetu iskati sledove kaznivega dejanja ali prekrška ali opraviti drugo kriminalistično tehnično opravilo, policist ta postopek izvede pred pošiljanjem predmeta pristojnemu organu.

Nevaren predmet, ki ne bo vrnjen osebi, mora policist komisijsko uničiti oziroma odstopiti pristojni organizaciji, ki je usposobljena za njegovo uničenje, ter o tem napisati zapisnik o uničenju in obvestiti osebo, ki ji je bil predmet zasežen. Če predmet ni nevaren ali ni bil predlagan postopek pred pristojnim organom, ga mora policist, takoj ko je mogoče, vrniti osebi, ki ji je bil zasežen, ali drugi upravičeni osebi. O vrnitvi zaseženih predmetov policist obvesti upravičenca in ga pozove, da predmete prevzame na sedežu organa praviloma v kraju njenega prebivališča, hkrati pa ga opozori na njegovo pravico zahtevati, da se mu predmeti dostavijo na dom.

S predmetom, ki je bil zasežen osumljencu kaznivega dejanja in ni njegova last, ali je bi najden na kraju kaznivega dejanja in je njegov lastnik neznan, policist ravna po določili zakona, ki ureja kazenski postopek.

Policijska enota zasežene predmete do izročitve pristojnemu organu hrani vidno ločeno v posebnem prostoru ter vodi njihov pregled. Na vsakem predmetu morajo biti naslednji podatki:

- šifra v skladu s pravili o pisarniškem poslovanju,
- njegova zaporedna številka v posamezni zadevi ter
- ime in priimek policista, ki je vodil postopek.

V policijski enoti so lahko predmeti v drugem prostoru le, kadar je to upravičeno zaradi preiskovanja zadeve (npr. pregled večje količine dokumentov), neupravičnim osebam pa je onemogočen dostop.

ZP-1 določa, da se smejo odvzeti predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek, ali pa so nastali s prekrškom, če so storilčeva last, ali če z njimi razpolaga pravna oseba, ki je storilec prekrška. Predmeti se smejo vzeti tudi, če niso storilčeva last, ali z njimi ne razpolaga pravna oseba, ki je storila prekršek, če to terjajo splošna varnost, varovanje življenja in zdravja ljudi, varstvo okolja in ohranjanje narave, gospodarska razmerja ali razlogi morale, kot tudi v drugih primerih, ki jih določa zakon. S tem pa ni prizadeta pravica drugih, terjati odškodnino od storilca.

Tudi z zakonom, ki določa prekršek, se sme določiti odvzem predmetov. Pri odvzemu predmetov po takšnih zakonih morajo biti občinski redarji še posebej pozorni na to, kakšni pogoji so določeni za odvzem. Bistveno je kaj je določene, ali se morajo ali se lahko odvzamejo oziroma zasežejo.

ZJRM-1 določa, da lahko občinski redar zaseže brez odločbe pristojnega organa acetilen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, če je pri njihovi uporabi prišlo do vznemirjenja ali občutka ogroženosti ljudi. ZVCP določa, da lahko občinski redar odvzame neupravičeno uporabljeno parkirno karto.

Opozoriti je potrebno, da tudi občinski predpisi določajo prekrške za katere je lahko predpisan tudi ukrep oziroma pooblastilo odvzema predmetov.

13. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

SPLOŠNO O NAČINU UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Zakon o občinskem redarstvu v 1. odstavku 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pravico in dolžnost uporabiti tudi prisilna sredstva. Drugi odstavek istega člena pa določa, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, če Zakon o občinskem redarstvu ne določa drugače. V nadaljevanju pa navedeni zakon določa, da sme občinski redar uporabiti sledeča prisilna sredstva:

- fizično silo,
- sredstva za vklepanje in vezanje in
- plinski razpršilec.

Fizično silo in plinski razpršilec sme občinski redar uporabiti samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada, sredstva za vklepanje in vezanje pa zoper osebo, ki jo sme v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

UPORABA FIZIČNE SILE

Fizična sila pomeni tisto prisilno sredstvo, s katerim osebe uporabljajo svojo telesno moč in znanje borilnih veščin ter spretnosti za izvedbo uradnih nalog. O fizični sili lahko govorimo takrat, ko pride do dotika dveh teles. Fizična sila je torej človekova telesna sila, ki je pri posameznikih različna, odvisna od njegovih telesnih značilnosti in sposobnosti.

Uporaba fizične sile kot prisilnega sredstva je torej tudi uporaba telesne moči in spretnosti občinskega redarja (gibanj telesa ali delov telesa v telo druge osebe) proti drugi osebi z neposrednim fizičnim stikom (dotikom). Praviloma se uporablja kot osnovna in milejša vrsta prisilnega sredstva za neposredno delovanje na ljudi.

Za uporabo fizične sile se šteje uporaba:

- strokovnih prijemov in pritiskov, ki jih lahko občinski redarji uporabijo za obvladovanje pasivnega upiranja,
- strokovnih udarcev in
- strokovnih metov,

s pomočjo katerih lahko ob uporabi lastne telesne moči občinski redar obvlada osebo, ki ga napade ali da lahko odvrne istočasni protipravni napad od drugega. Pri tem pa mora občinski redar ob drugih načelih upoštevati zlasti načelo zakonitosti in strokovnosti.

Strokovni prijemi

Strokovni prijemi, so sestavljeni iz prijemov, vzvodov in davljen, ki se izvajajo z rokami. Namen uporabe strokovnih prijemov je, da se osebo zadrži na določenem kraju ali transportira kamor je potrebno. Prijemi z neposredno uporabo telesne sile so tisti elementi, s katerimi lahko občinski redar osebo prijme z rokama za kateri koli del telesa in pri tem uporabi samo svojo telesno silo, da osebo zadrži na kraju dogodka.

Za občinskega redarja, ki opravlja delo samostojno je priporočljivo, da predvsem uporablja vzvodne in zapestno vzvodne prijeme. Gre za prijeme, s katerimi se izvajajo vzvodi na sklepe na rokah in nogah. Najpogosteje se izvajajo na zapestju, komolcu, ramenih, kolenih in gležnjih. Pri izvajanju vzvodnih prijemov je potrebno kontrolirati pritiske na sklepe. Vzvodi morajo biti sorazmerni upiranju in ne smejo biti sunkoviti in izvedeni v nasprotni smeri.

Vzvodni prijemi se praviloma začnejo izvajati največkrat stoje, končajo pa se na tleh. Pri tem je potrebno ves čas nadzirati glavo in druge vitalne dele telesa, da se oseba ne poškoduje.

Davljenje je možno izvesti v vseh položajih (stoje, leže in kleče). Prijemi davljenja znajo biti na pogled zelo surovi oziroma grobi, zato jih znajo osebe, ki gledajo tak postopek, največkrat oceniti za nehumane in nestrokovne. Strokovni prijemi so zelo uporabni za :

- transport oseb,
- vklepanje in vezanje oseb ter
- obrambo pred prijemom napadalca.

Strokovni udarci

Strokovni udarci so v primerjavi z strokovnimi prijemi hujša oblika uporabe fizične sile, zato so pogosto vzrok za presojo upravičenosti uporabe. Med hujšo obliko se štejejo predvsem zaradi posledic, ki pri njihovi uporabi nastanejo. Udarci so tudi najhitrejša uporaba sile, s katero lahko občinski redar odvrne napad nase ali koga drugega. Udarcev je več vrst, delijo pa se na udarce z nogo in roko.

Udarci z nogo so močnejši in jih je težje kontrolirati, so pa tudi bolj učinkoviti, saj je noga daljša od roke in pri tem ostanejo vitalni deli redarja bolj oddaljeni od napadalca. Pri uporabi udarcev se le te ne sme usmerjati v glavo in druge dele telesa, kjer bi se lahko prizadejalo hude posledice za življenje in zdravje tistega, proti kateremu se uporabljajo udarci.

Roke so najpogostejše sredstvo za uporabo vseh oblik fizične sile, še posebej pa za uporabo udarcev. Ti udarci se lahko izvajajo z vsemi deli roke in sicer:

- s pestjo, z dlanjo ter z zunanjim in notranjim delom dlani ter
- s prsti, s podlaktjo in s komolcem.

Strokovni udarci se lahko razdelijo na sunke in udarce!

Sunki so vsi udarci z ramena, izvedeni z rotacijo roke (pestjo) s pomočjo gibanja bokov. Osnovna značilnost so racionalnost, najkrajša pot in velika hitrost. Izvajalec mora ves čas sunke kontrolirati.

Udarci se izvajajo iz komolca, tako da je os rotacije komolec. Udarna površina pa je dlan, rob dlani ali komolec. Udarci z nogo se razvrščajo glede na smer gibanja noge in udarno površino. Smer gibanja je lahko gor – dol, naprej in nazaj, medtem pa je lahko udarna površina stopalo ali koleno. Ciljne točke udarjanja z nogo in roko so v pretežnem delu:

- sprednji del telesa (trebuh, pleksus),
- zadnji del telesa (hrbet, zadnjica),
- stranski deli (ledveni del, rebra),
- mišične skupine (podlaket, nadlaket, ramena) in
- mišične skupine na nogah (stegno, golen, meča).

Strokovni meti

Tehnika metov je povzeta po borilni veščini judo. Praviloma se izvaja tako, da občinski redar napadalca svojim telesom spravi iz ravnotežja in napadalca »vrže« na tla. Strokovni meti so po kvalifikaciji najhujša oblika uporabe fizične sile.

Glavna razloga za to sta predvsem v tem:

- da je pri strokovnem metu padec nasprotnika težje kontrolirati, kot pri strokovnemu prijemu ali strokovnemu udarcu ter
- da večina napadalcev ne obvlada tehnike padanja, ker pri tem ponavadi padejo na trdo površino (asfalt beton, keramika ...) in pri tem pogosto pride do telesnih poškodb.

Uporaba strokovnih metov se lahko deli tudi na: ročne mete, bočne mete, nožne mete, ramenske mete in meta s padcem nazaj ali v stran.

SREDSTVA ZA VKLEPANJE IN VEZANJE

Sredstva za vklepanje in vezanje lahko občinski redar v skladu z 2. odstavkom 14. člena Zakona o občinskem redarstvu uporabiti zoper osebo, ki jo sme v skladu tem zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti. Namen teh sredstev je, da osebi oziroma kršitelju onemogoči ali omeji gibanje, prepreči beg, upiranje in napad ali samopoškodovanje. Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje se uvršča med milejša prisilna sredstva, vendar se z njimi še vedno posega v osebno svobodo, dostojanstvo in integriteto osebe, proti kateri se uporablja tovrstna prisilna sredstva. Slednje od občinskega redarja zahteva, da uporaba sredstva za vklepanje in vezanje zakonito in strokovno.

Med prisilna sredstva za vklepanje in vezanje se uvršča:

- sredstva za vklepanje (različne vrste lisic),
- sredstva za vezanje (plastične zatege, vrvice) in
- druga priročna sredstva (lepilni trakovi, vezalke, hlačni ali drugi pasovi...)

Tehnika natikanja lisic na zapestje se razlikujejo glede na:

- položaj rok (spredaj, zadaj),
- intenzivnost upiranja – položaj osebe (stoje, kleče, leže),
- tehnične značilnosti in
- vrsto lisic.

Način vklepanja in vezanja se lahko deli tudi na položaj rok osebe, in sicer:

- roke spredaj brez naslanjanja,
- z rokami naslonjeni na zid, prevozno sredstvo ali drevo in
- z rokami zadaj.

Postopek uporabe sredstev za vklepanje in vezanje je predvsem odvisen od tega ali se oseba občinskemu redarju upira ali ne. Tako se lahko sredstva za vklepanje in vezanje uporabljajo na naslednji način:

- vklepanje in vezanje spredaj brez uporabe fizične sile,
- vklepanje in vezanje na hrbtu brez uporabe fizične sile,
- vklepanje in vezanje z naslanjanjem in
- vklepanje in vezanje ležeče osebe.

Vklepanje in vezanje spredaj brez uporabe fizične sile

Lisice se prime v močnejšo roko in se osebi približa od strani (iz njegovega boka), jo z šibkejšo roko prime tik nad zapestjem njene roke in spodnji enojni obroč lisic nastavi na zapestje in pritisne tako, da obroč obkroži zapestje roke in se zaskoči. Nato se osebi ukaže: »ŠE DRUGO ROKO!« in zgornji obroč potisne navzdol proti drugi roki in nastavi na zapestje ter porine obroč tako, da obkroži zapestje te roke.

Vklepanje in vezanje na hrbtu brez uporabe fizične sile

Ta postopek je za občinske redarje veliko varnejši, saj pri tem kršilec oziroma storilec občinskega redarja ne more poriniti, ga objeti, ga udariti in tudi poskus pobega je težji.

Oseba, ki se jo vklepa mora imeti roke spuščene za hrbtom in dlani obrnjene ena proti drugi ali navzven. Pri tem mora občinski redar paziti, da sta palca obrnjena navzgor in dlani obrnjene navzven, saj oseba tako težje doseže ključavnice in težje obrača roke. Pri tem je potrebno lisice trdo prijete s primarno roko in se lahko tudi ukaže: «NOGE NARAZEN, NAGNITE SE NAPREJ!» Takoj za tem se osebi približa in ji spodnji obroč lisic nastavi na zapestje, povleče roko osebe in potisne obroč tako, da obkroži zapestje in se zaskoči. Nato se na drugo roko natakne še zgornji obroč in oba dela lisic stisne in vpraša osebo ali jo mogoče preveč stiskajo. Po potrebi se jih sprosti in blokira.

Vklepanje in vezanje z naslanjanjem

Ta način uporabe sredstev za vklepanje in vezanje se lahko uporabi samo v primeru, če kršitelj napade občinskega redarja, se mu upira ali želi pobegniti. V tem primeru se iz varne razdalje kršilcu oziroma storilcu odredi: »OBRNITE SE, Z ODRUČENIMI ROKAMI SE NASLONITE NA ZID (avtomobil, steber...), NE PREMKAJTE SE, VKLENIL VAS BOM! PREMAKNITE SE NAZAJ, NOGE NARAZEN, GLAVO GOR!« Osebi se približa od zadaj (bočno) in jo s šibko roko zgrabi za njeno roko nad zapestjem, spodnji enojni obroč lisic nastavi na zapestje, obroč potisne tako, da obkroži zapestje in se zatakne. Nato se kontrolirano potegne navzdol in ukaže: «NASLONITE SE NA ZID (avtomobil, steber...)» in kršilca oziroma storilca opozori, naj to stori počasi in previdno. Z lisicami se roko potegne (zviže) na hrbet, se obrne proti njemu in se mu ukaže: »ŠE DRUGO ROKO!« Takoj za tem se natakne zgornji enojni obroč na zapestje druge roke, tako da sta dlani obrnjeni navzven. Oba dela lisic se stisne, vendar ne preveč.

Vklepanje in vezanje ležeče osebe

Ležeči osebi se roke praviloma vklepajo na hrbtu. Kadar je občinski redar napaden in mora najprej uporabiti fizično silo (strokovni prijem, strokovni met ...), da obvlada osebo, lahko tako osebo vklene na tleh. Postopek je potrebno izvesti hitro in strokovno, vendar je to precej težje kot takrat, kadar oseba sodeluje. Bistvo je, da občinski redar obvlada strokovne prijeme, da osebo spravi v ležeč položaj (na trebuh ali na hrbet). V nadaljevanju pa je postopek podoben, kot je opisano zgoraj.

PLINSKI RAZPRŠILEC

Ob upoštevanju določb 10. člena Zakona o občinskem redarstvu, ki določa uporabo »plinskega razpršilca« kot uporabo prisilnega sredstva, je potrebno poznati tudi določbe Zakona o policiji, ki v zvezi navedenega prisilnega sredstva določajo, da lahko plinski razpršilec, fizično silo in palico policist uporabi, če ne more drugače obvladati upiranja osebe, ki ne izpolnjuje zakonitih ukazov, moti javni red, ali upiranja osebe, ki jo je treba prijeti, privedi ali ji odvzeti prostost, kot tudi, če mora odvrniti napad na osebe ali objekte, ki jih varuje, ali napad na sebe ali koga drugega.

Za občinskega redarja pa Zakon o občinskem redarstvu v 14. členu določa, da lahko plinski razpršilec uporabi samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Pravilnik o policijskih pooblastilih določa, da se za uporabo plinskega razpršilca šteje uporaba utekočinjenega plina ali drugega pršila, ki se ga uporabi tako, da se pritiskom na sprožilec plinsko sredstvo ali pršilo sprosti. Pri tem je potrebno paziti, da je curek ali oblak plina usmerjen neposredno proti osebi zoper katero se ga uporablja. Tako, kot to sicer velja za vsako uporabo prisilnih sredstev, je pred uporabo plinskega razpršilca, osebo pred uporabo opozoriti. Slednje opozorilo seveda ne velja kot absolutno, saj je potrebno upoštevati dejstvo, da se osebo na to opozori vedno, kadar okoliščine to dopuščajo. To pomeni da v primeru napada na občinskega redarja ali koga drugega, se takšno osebo o uporabi tovrstnega prisilnega sredstva ne bo opozarjalo, temveč se bo plinski razpršilec nemudoma uporabil.

Način uporabe plinskega razpršilca je določen z navodili proizvajalca, ki poleg načina uporabe predpisuje tudi mere varnosti, nudenje prve pomoči in rok trajanja ter način razgradnje plinskega sredstva. Obstaja več vrst plinskih razpršilcev, zato se mora občinski redar pred njihovo uporabo prepričati na kakšni osnovi deluje, saj je delovanje plinskega razpršilca na poprovi osnovi popolnoma drugačno od plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi solzilknega plina (npr. CS). V nadaljevanju je predstavljena uporaba plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi organske oljnate smole iz kajenske in drugih vrst pekoče paprike (t.i. pepper spray). Plinski razpršilec povzroča vnetje, solzenje, takojšnje otekanje oči in sluznice v dihalnih poteh. Zaradi navedenih efektov bo kršilec oziroma storilec prisiljen opustiti napad, ki ga je pred tem izvajal. Po uporabi razpršilca oziroma takoj, ko okoliščine to dopuščajo, mora občinski redar osebo odstraniti z nevarnega območja (prostora) in mu nuditi prvo pomoč. Učinke uporabe plinskega razpršilca se najučinkovitejše odpravi s sprejem za dekontaminacijo, če pa tega občinski redar nima, pa je osebi potrebno sprati obraz in oči z hladno vodo. Učinek plinskega razpršilca, bo prenehal delovati po približno 30 minutah, v kolikor si oči spiramo z vodo. Oči se izpira izključno s čisto vodo.

OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV

O izvedbi pooblastila zadržanja osebe in uporabi prisilnih sredstev mora občinski redar napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti. Na podlagi izkušenj, ki jih ima policija pri pisanju tovrstnih poročil je smiselno, da poročilo občinskega redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem sledeče:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,
- podatke o osebi proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

V primeru, da je oseba zoper katero je občinski redar uporabil prisilno sredstvo, v postopku telesno poškodovana, ji mora občinski redar nuditi nujno pomoč in ji v najkrajšem možnem času zagotoviti ustrezno medicinsko pomoč. V primeru, da je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je vodja redarstva dolžan nemudoma oziroma takoj obvestiti redarstva obvestiti župana Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

V obvestilu županu mora vodja MR navesti podatke o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrste uporabljenega prisilnega sredstva ter podatke o drugih okoliščinah in dejstvih, ki so pomembna za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Na podlagi poročila ocenjuje zakonitost in strokovnost ravnanja občinskega redarja vodja občinskega redarstva. V primeru ugotovitve kršitve je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti. V primeru da je uporaba prisilnih sredstev imela za posledico telesno poškodbo ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebami, oceno ravnanja občinskega redarja opravi komisija, ki jo imenuje župan. Župan mora imenovati neodvisno, največ petčlansko komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanj občinskega redarstva. V komisiji morajo biti predstavnik Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah, predstavnik policije in predstavniki zainteresiranih nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstva človekovih pravic in svoboščin.

Navedena komisija obravnava tudi pritožbe zoper delo občinskega redarstva, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar oceni, da je to potrebno. Komisija lahko k sodelovanju povabi tudi druge strokovnjake, če oceni, daje takšno sodelovanje potrebno in pomembno za odločitev v konkretnem primeru.

ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER POSTOPEK OBČINSKIH REDARJEV

Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja občinskega redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah. Glede na Zakon o redarstvu mora župan takšno pritožbo proučiti in o ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti tistega, ki je podal pritožbo.

DISCIPLINSKA IN DRUGA ODGOVORNOST OBČINSKIH REDARJEV

Pri svojem delu so občinski redarji dolžni ravnati zakonito, strokovno ter v skladu z Zakonom o redarstvu ter drugimi predpisi, ki urejajo njihovo delovno področje ter njihove pravice in dolžnosti oziroma pooblastila. V primeru nezakonitega dela in nestrokovnega dela lahko občinskega redarja ob disciplinski odgovornosti doleti tudi odškodninska oziroma materialna odgovornost in kazenska odgovornost, katera se ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

O disciplinskih kršitvah oziroma o disciplinski odgovornosti občinskih redarjev pa se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

14. SISTEM DELA OBČINSKEGA REDARSTVA – RAZPOREJANJE REDARJEV NA DELO IN DRUGO

V Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah v skladu z ocenami varnostnih razmer in drugimi potrebami občine opravljajo občinski redarji delo v skladu s programom, ki se dogovori na mesečnih sestankih s koordinatorjem Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah in predstavnikom policije (vodja policijskega okoliša).

Delo se načrtuje predvsem ob dneh, ki so v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah ocenjeni, kot varnostno problematični (petek, sobota, nedelja) in drugim potrebam občanov (odhod otrok v šolo, primeri naravnih nesreč, prireditve, itd.).

Delo morata zaradi potrebe in varnosti samih redarjev opravljati dva redarja. Pri delu morata uporabljati vozilo in radijsko zvezo.

Pred vsakim pričetkom dela v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah (v dopoldanskem času) se oglasita v občinski upravi, kjer bosta sprejela še dodatne naloge za njuno delo.

V primeru potrebe kontaktirata tudi s predstavniki policijske postaje (usklajevanje dela, nudenja medsebojne pomoči, skupni poostreni nadzori, itd.).

V **Prilogi 1** je prikazan potek dela postopka o prekršku občinskega redarja.

15. SODELOVANJE S POLICIJSKIMI POSTAJAMI NA OBMOČJU OBČINE;

V tem delu je opredeljeno sodelovanje redarjev s predstavniki policije. Na območju Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah opravljajo delo ob policistih splošne Policijske postaje Lenart, še policisti Postaje prometne policije Maribor in policisti Policijske postaje vodnikov službenih psov in konjenikov Maribor. Koordinacijo dela s slednjima policijskima postajama opravlja vodstvo Policijske postaje Lenart, preko vodstva te policijske enote in preko vodje policijskega okoliša (rajonskega policista).

V zvezi s tem je bil pripravljen za sodelovanje s to policijsko enoto poseben Pisni protokol o sodelovanju s policijo, ki je v **Prilogi 2** tega načrta.

16. SODELOVANJE Z OBČINSKIMI REDARSTVI IN OBČINSKIMI REDARJI SOSEDNIJH OBČIN;

Izdelan je Pisni dogovori o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin, ki je v **Prilogi 3** tega programa.

17. POVEZANOST OBČINSKEGA REDARSTVA Z OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKIM CENTROM POLICIJSKE UPRAVE MARIBOR IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE (RCO);

Izdelan je Dogovor o alarmiranju občinskih redarjev ob izrednih dogodkih, ki je v **Prilogi 4** tega programa;

Prav tako je izdelano tudi Navodilo o ukrepanju občinskih redarjev ob izrednih dogodkih, ki je **Priloga 5** tega programa;

18. SODELOVANJE OBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Izdelan je Pisni dogovor o sodelovanju v občinskem sistemu zaščite in reševanja, ki je v **Prilogi 6** tega programa;

19. NAČINI SODELOVANJA OBČINSKIH REDARJEV IN ZASEBNIH VARNOSTNIKOV;

Izdelan je Pisni dogovor o sodelovanju z varnostniki zasebnih varnostnih podjetij, ki je v **Prilogi 7** tega programa;

20. INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG OBČINSKEGA REDARSTVA

Na podlagi 4. odstavka, 17. člena Zakona o občinskem redarstvu župan sprejme Poslovnik za delo župana v zvezi ocenjevanja izvrševanja nalog občinskega redarstva. Ta je v **Prilogi 8** tega programa.

21. SODELOVANJE MED REDARSKO SLUŽBO, POLICIJO TER SVETOM ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU;

Na podlagi 22. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Ur. list RS, št. 133/2007) ter 7. in 16. člena Statuta Občine Sv. Jurij v Slov. goricah je Občinski svet Občine Sv. Jurij v Slov. goricah na svoji 8. redni seji, dne 4. oktobra 2007 sprejel sklep o imenovanju in pristojnostih Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Za člane so bili imenovani Mirko KOJC, Stanislav SENEKOVIČ, Roman ČRNČEC, Samo KRISTL in Janez MURŠEC.

Svet skrbi za razvijanje in uveljavljanje ukrepov za večjo varnost, za dvig varnostno prometne kulture udeležencev v cestnem prometu ter sodeluje s pristojnimi državnimi organi, društvi, organizacijami, podjetji in drugimi, ki imajo podobne interese.

V **Prilogi 9** je predstavljen pisni protokol o sodelovanju med občinsko redarsko službo, Policijsko postajo Lenart in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

22. IZDELAVA SEZNAMA VARNOSTNO OGROŽENIH POTI, KRAJEV, POVRŠIN IN TOČK NA OBMOČJU OBČINE;

Najbolj problematična cesta je RC na relaciji Lenart – Zg. Partinje, skozi center Jurovskega dola.

Izpostaviti je potrebno problematiko parkiranja v bližini osnovne šole Sv. Jurij, kjer je odprto gradbišče prizidka osnovne šole in je zaradi tega povečan promet tovornih vozil v neposredni bližini šole.

Regionalna cesta in lokalne ceste predstavljajo dodatno nevarnost za druge udeležence v cestnem prometu, predvsem za pešce in kolesarje, saj na teh cestah ni urejenih pločnikov ali kolesarskih poti.

Negativno izstopajo tudi kazniva dejanja z oblikami vandalizma in sicer predvsem v samem centru Sv. Jurija pri igrišču ob osnovni šoli in igrišču v Malni.

23. NAČRT OBHODOV VARNOSTNO OGROŽENIH POTI, KRAJEV, POVRŠIN IN TOČK;

Načrt se izdeluje mesečno v skladu z trenutno oceno varnostnih razmer in glede na potrebe v občini. Načrt se usklajuje na mesečnih sestankih, ki jih vodi koordinator v občini. Predloge obhodov poda tudi predstavnik policije.

24. SEZNAM, OZ. EVIDENCA ZGRADB, SPOMENIKOV, MUZEJEV IN DRUGIH OBJEKTOV, KI IMAJO STATUS NARAVNE IN/ALI KULTURNE DEDIŠČINE;

Seznam je izdelan in je **Priloga 10** tega programa. Je zelo dober pripomoček redarjem za izvajanje nalog varovanja teh naravnih in kulturnih spomenikov v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

25.NAČRT OBHODOV NEPREMIČNIH OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE;

Načrt se izdeluje mesečno v skladu z trenutno oceno varnostnih razmer in glede na potrebe v občini. Načrt se usklajuje na mesečnih sestankih, ki jih vodi koordinator v občini. Predloge obhodov poda tudi predstavnik policije.

26.ŽUPAN ODLOČI O NAČINU DELA IN UVEDBI DEŽURNE SLUŽBE REDARSKE SLUŽBE;

To odločitev sprejme župan po sprejemu občinskega programa varnosti in na podlagi ocene varnostnih razmer.

Dežurstvo se lahko uvede na naslednje načine:

1. Kot posebni dežurni center z vso potrebno opremo in 24 urno službo redarjev;
2. V okviru dogovora s Centrom za obveščanje 112, da to vlogo prevzame njihov operater;
3. Da to vlogo prevzame varnostno nadzorni center ene izmed zasebnih varnostnih služb.

Redarska služba pri svojem delu potrebuje stalno dosegljiv vir informacij, komunikacijo med občani, policijo ali drugih organov do redarjev na terenu ter zagotovitev sprejema strank.

V ta namen se organizira operativno komunikacijska pisarna, oz. dežurstvo z naslednjimi nalogami:

- sprejem strank in občanov v času uradnih ur organa,
- sprejem telefonskih klicev občanov, prijav, intervencij policije in drugih organov,
- komunikacija in sprejem redarjev, koncesionarja in nudenje servisa preko radio zvez delavcem na terenu,
- koordinacijo dela redarjev na terenu,
- obdelava podatkov po nalogu vodje operative ali vodje službe.

Operativno komunikacijska pisarna je opremljena z baznima postajama za radio zveze na terenu, računalnikom z možnostjo dostopa do zbirke podatkov kršiteljev z možnostjo vpogleda brez spreminjanja in dežurno telefonsko linijo.

Vloga operativno komunikacijske pisarne nastopa kot centralni komunikacijski in koordinacijski center dela redarske službe. Za delo operativno komunikacijske pisarne se izdelajo podrobna navodila o delu, ki vsebujejo razporede dela, določitev evidenc in določijo podrobnejše vsebine in naloge delavcev za delo.

27. ZAKLJUČEK:

Program varnosti Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah ima, glede na določbe Zakona o občinskem redarstvu, značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje programa, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja programa varnosti bo omogočilo ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih in finančnih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda in mira v občini.

Ocenjevanje občinskega programa varnosti poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg cilja, ki je opredeljen v programu. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu občinskega redarstva.

Program varnosti Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah se, glede na novo nastale varnostne razmere v občini, ažurira oziroma ustrezno spremeni in dopolni. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v občini, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še ostalo vsebino programa. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog občinskega redarstva.

Predloge za dopolnitev programa je potrebno oblikovati tudi v okviru Sveta za preventivo in vzgojo Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah in varnostnega sosveta, kot pomembnega posvetovalnega organa na področju varnosti v naši občini.

V skladu z zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer, ki je sestavljena in usklajena z redarsko službo, policijo ter drugimi subjekti, ki v občini delujejo na področju varnosti, je utemeljen predlog po angažiranju redarjev na območju Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah in njihovem usklajenem delovanju s predstavniki Policijske postaje Lenart ter drugimi subjekti v občini, ki lahko na tem področju dajo svoj prispevek.

Številka:

Datum:

**ŽUPAN OBČINE
Peter ŠKRLEC**

LITERATURA IN VIRI

- Ustava RS. Ljubljana: Uradni list RS/I 33/91;
- Zakon o prekrških ZP1-UPB4. Ljubljana: Uradni list RS 3/2007;
- Zakon o varnosti cestnega prometa-UPB4. (2006). Ljubljana: Uradni list RS; 133/06, spremembe in dopolnitve 37/08;
- Zakon o lokalni samoupravi. (1993). Ljubljana: Uradni list RS, 72/93;
- Zakon o lokalni samoupravi-UPB2. (2007). Ljubljana: Uradni list RS, 94/07;
- Zakon o javnih cestah - UPB1. (2006). Ljubljana: Uradni list RS, 33/06;.
- Zakon o varstvu javnega reda in miru (2006). Ljubljana: Uradni list RS, 70/06;
- Zakon o policiji-UPB6: Ljubljana: Uradni list RS 107/06;
- Kazenski zakonik-UPB1. Ljubljana: Uradni list RS, 95/04;
- Zakon o kazenskem postopku-UPB4: Uradni list RS, 32/07;
- Zakon o občinskem redarstvu: Lavtar R., in Keanovič, (2007), Ljubljana: GV Založba;
- Zakon o varuhu človekovih pravic (ZVarČP). Uradni list RS, 71/93;
- Zakon o varstvu okolja: Ur. list RS UPB 39/2006, spremembe in dopolnitve 70/2008;
- Zakon o vodah: Ur. list RS 67/2002, spremembe in dopolnitve 57/2008;
- Zakon o ohranjanju narave: Ur. list RS 96/2004;
- Peter Jambrek, Anton Perenič in Marko Uršič, Varstvo človekovih pravic: razprave esej dokumenti, (1988) Ljubljana. Mladinska knjiga;
- Žaberl Miroslav, Temelji policijskih pooblastil, (2006). Ljubljana. Fakulteta za varnostne vede;
- Pravilnik o policijskih pooblastilih. Ljubljana: Uradni list RS 40/06;
- Učna gradiva, Policijska Akademija (2008). Program osnovnega strokovnega usposabljanja občinskih redarjev.

PRILOGE:

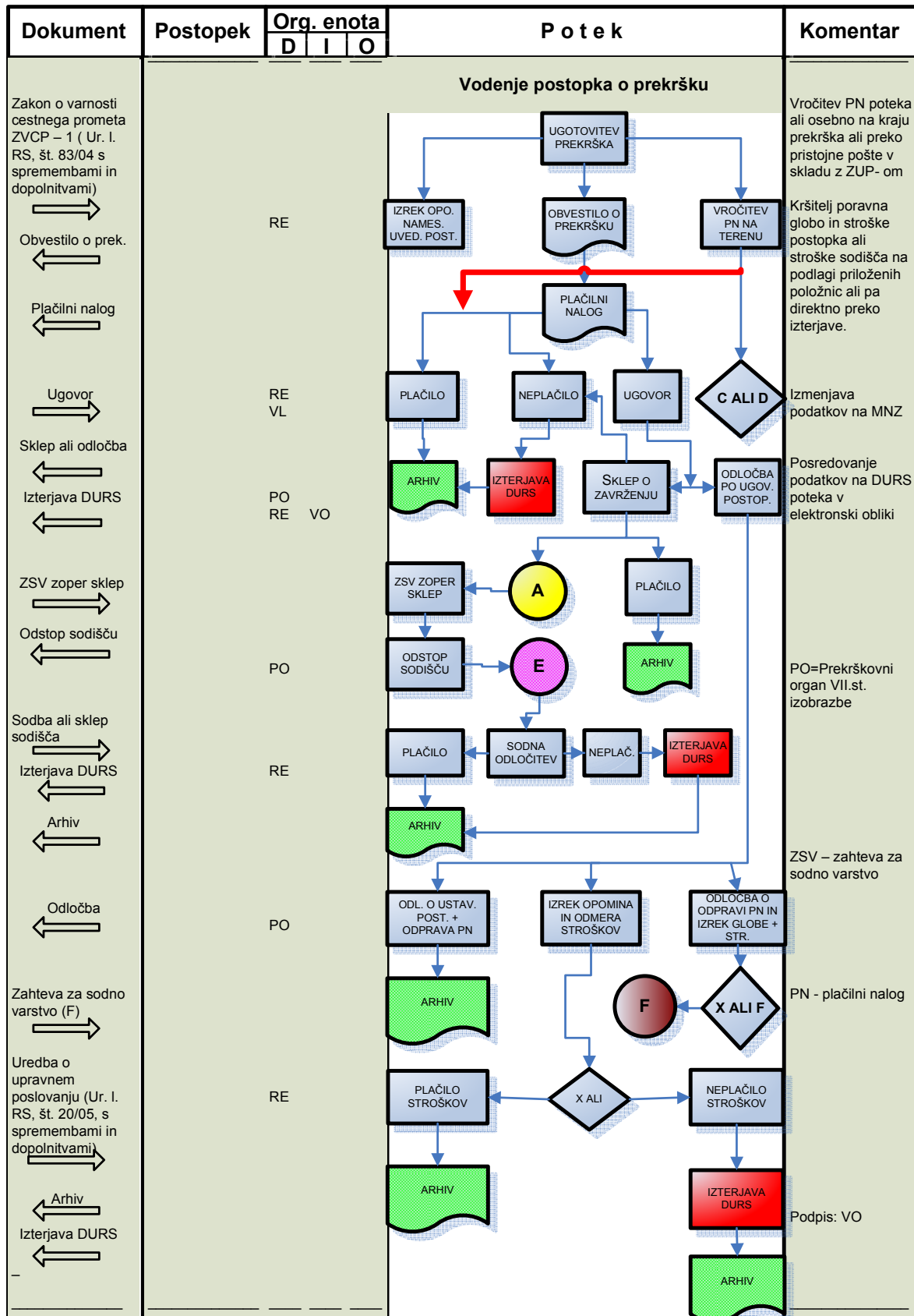
1. Vsebina prekrškovnega postopka občinskega redarja;
2. Pisni protokol o sodelovanju s policijo;
3. Pisni dogovori o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin;
4. Sistem alarmiranja in ukrepanja občinskih redarjev ob izrednih dogodkih;
5. Navodila za ukrepanje občinskih redarjev ob izrednih dogodkih;
6. Pisni dogovor o sodelovanju v občinskem sistemu zaščite in reševanja;
7. Pisni dogovor o sodelovanju z varnostniki zasebnih varnostnih podjetij;
8. Poslovník za delo župana v zvezi ocenjevanja izvrševanja nalog občinskega redarstva;
9. Sklenitev pisnega protokola o sodelovanju med občinsko redarsko službo, Policijsko postajo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu;
10. Seznam, oz. evidenca zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine na območju občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah;

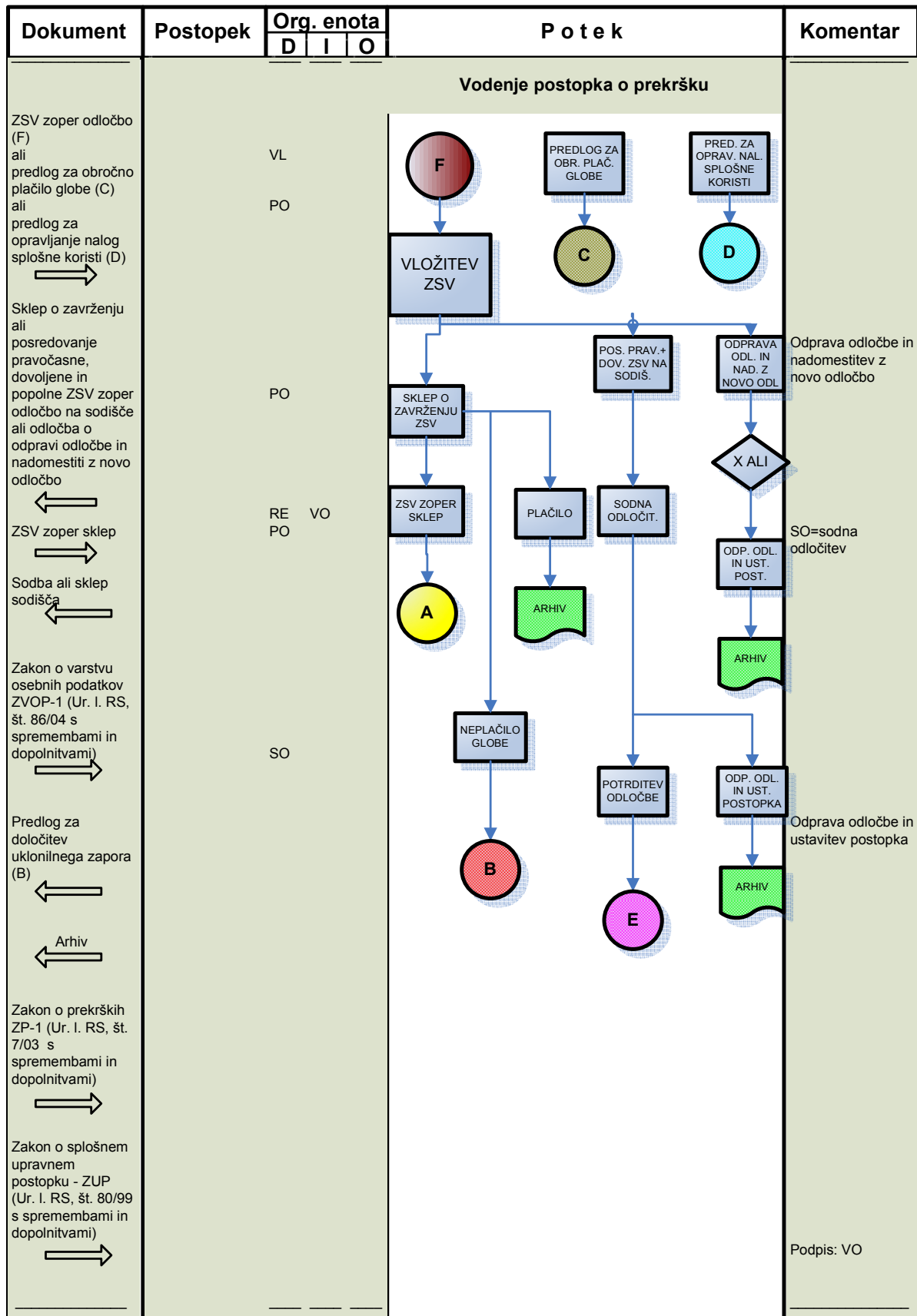
PRILOGA: 1

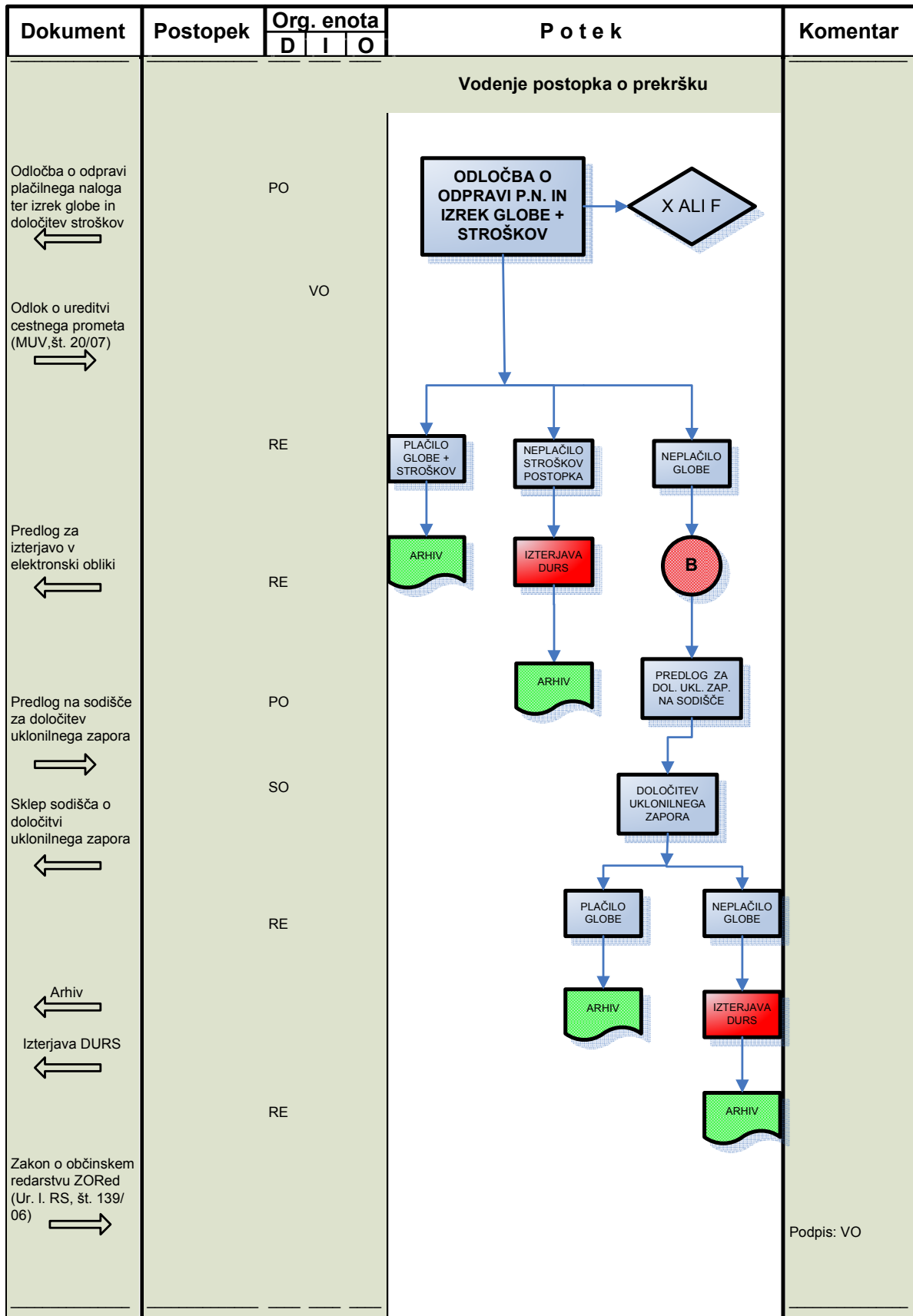
Pr.: **7.5.01**
MRS

Revizija: **01**

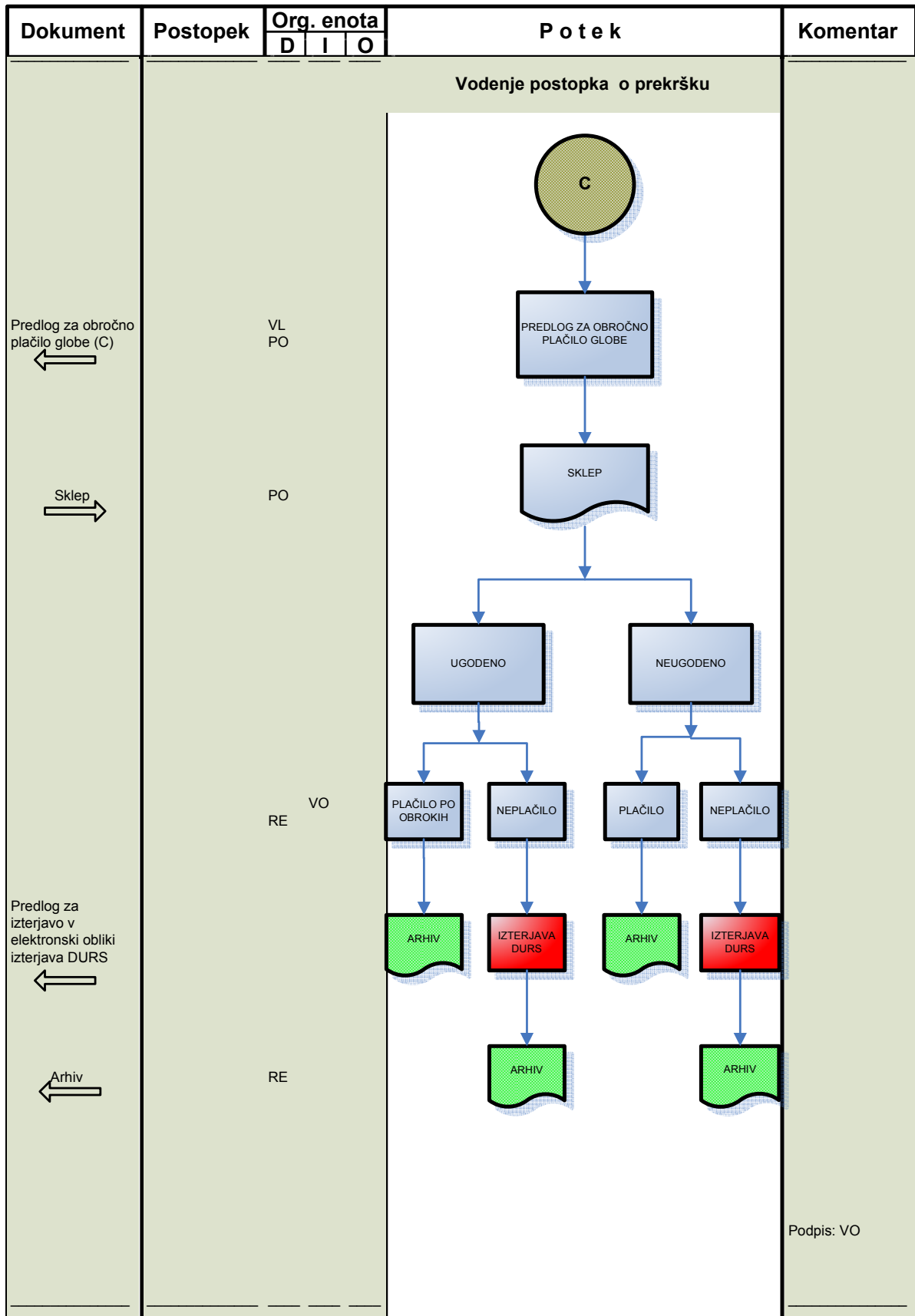
21.05.2008

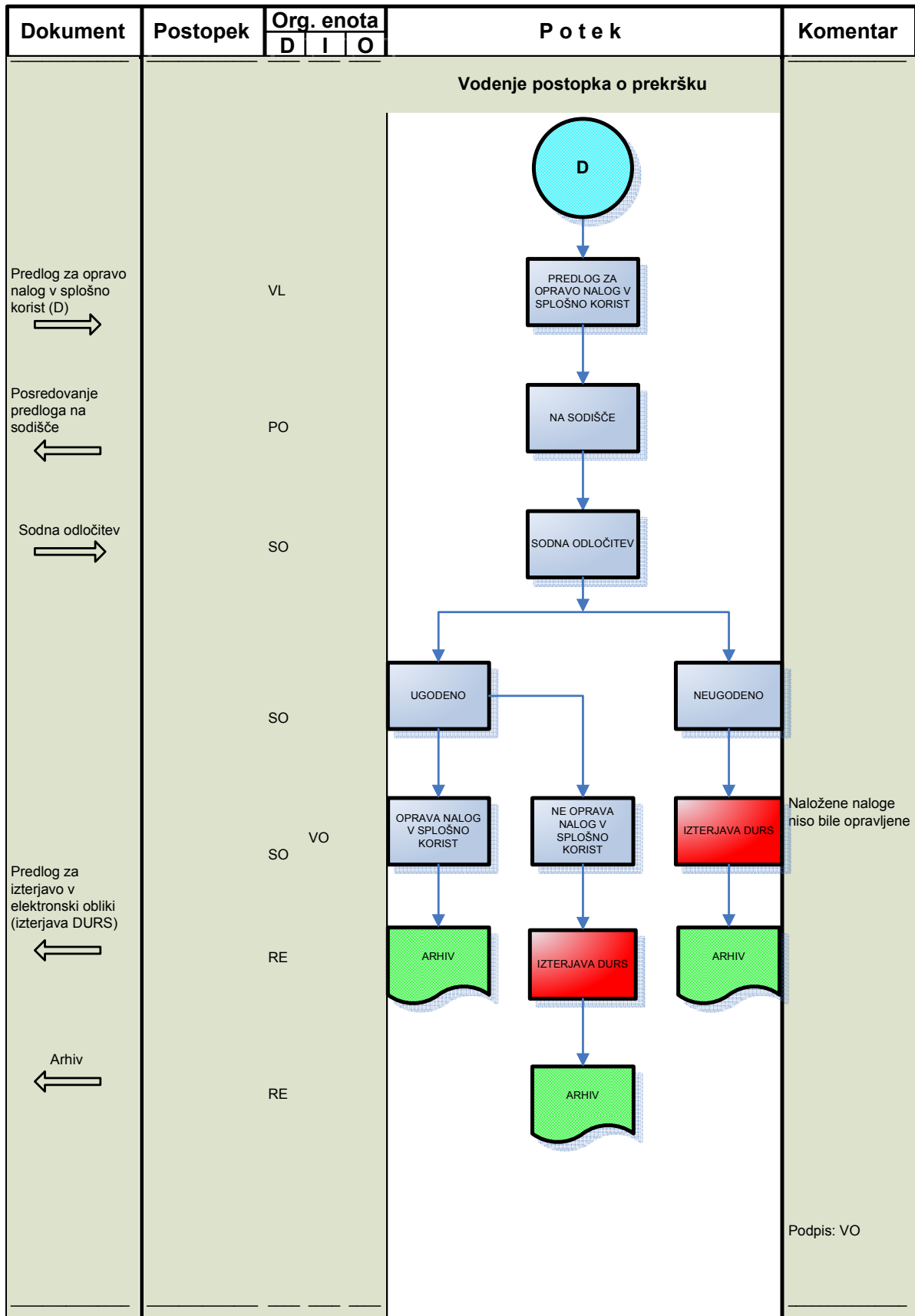

PRILOGA: 2

V skladu z 7., 8. in 9. členom Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS 139/2006 z dne 29. 12. 2006) ter Smernicami Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti, februar 2007 sprejmeta:

Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Jurovski Dol 70/B, 2223 Jurovski Dol, ki jo zastopa župan Peter Škrlec

in

Policijska postaja Lenart, Industrijska ulica 8, Lenart, ki jo zastopa komandir Robert Gričnik,

PISNI PROTOKOL

o sodelovanju Medobčinske redarske službe Maribor in Policijske postaje Lenart

I.

Ta protokol ureja medsebojno sodelovanje Medobčinske redarske službe Maribor s Policijsko postajo Lenart.

S protokolom se ureja tudi medsebojno sodelovanje med Medobčinsko redarsko službo Maribor in posameznimi policijskimi postajami, ko gre za skupno izvajanje nalog redarstva in policije na območju občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

II.

Policijska postaja Lenart in Medobčinska redarska služba Maribor se zavezujeta, da si bosta medsebojno zagotavljala pomoč pri izmenjavi informacij na področju varnostne in druge problematike, ki so pomembne za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

Za doseg navedenih ciljev ter strateških in operativnih ciljev opredeljenih v Občinskem programu varnosti Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah, se bodo po potrebi organizirale skupne oblike delovanja in pripravili skupni programi aktivnosti, glede na svoje pristojnosti.

V navedene aktivnosti se bo vključevalo tudi druge organe in službe Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah, ki lahko v okviru svojih pristojnosti prispevajo k večji varnosti in kakovosti življenja in dela na območju občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

III.

Policijska postaja Lenart in Medobčinska redarska služba Maribor izvajata skupne akcije oziroma skupni nadzor nad cestno-prometnimi predpisi in predpisi, ki urejajo javni red in mir na območju občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah. V ta namen vodja redarske službe in komandir Policijske postaje Lenart, oziroma od njih pooblaščen osebe pripravijo razpored skupnega dela oziroma uskladijo skupne akcije ter določijo področje nadzora.

Medobčinska redarska služba Maribor skupaj s Policijsko postajo Lenart načrtuje in izvaja skupne nadzore glede varnostne problematike, za nadzor katere so pristojni. Pri skupnem nadzoru se dogovorita o številu sodelujočih policistov in redarjev in ustrezni uporabi vozil ter drugih sredstev potrebnih za izvedbo nadzora.

V skupnih nadzorih morajo redarji ravnati po navodilih vodje policijske enote oziroma policista.

IV.

Medobčinska redarska služba Maribor bo izvajala svoje pristojnosti skladno s kadrovskimi zmožnostmi, Policijska postaja Lenart pa v okviru svojih pristojnosti.

VI.

Protokol je sklenjen za nedoločen čas.

Spremembe in dopolnitve protokola se sprejmejo v soglasju obeh strani.

VII.

Protokol začne veljati z dnem podpisa obeh strani.

Datum:

Datum:

Policijska postaja Lenart
Komandir
Robert Gričnik

Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah
Župan
Peter Škrlec

PRILOGA: 3

Na podlagi smernic Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti - Februar 2007, je dne _____ vodja Medobčinske redarske službe Maribor sklenil naslednji

PISNI PROTOKOL

O SODELOVANJU MEDOBČINSKE REDARSKE SLUŽBE MARIBOR S SOSEDNJIMI REDARSKIMI SLUŽBAMI

I.

Z navedenim pisnim protokolom se določa sodelovanje Medobčinske redarske službe Maribor s sosednjimi občinskimi redarstvi in medobčinskimi redarstvi.

Namen tega protokola je, da za se zagotovi javna varnost in javni red tudi na širšem področju in na mejnih območjih, kjer se občinska in medobčinska redarstva srečujejo pri svojem rednem in akcijskem delu.

II.

Na podlagi Zakona o občinskem redarstvu je Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah soustanoviteljica Medobčinske redarske službe Maribor, ki opravlja naloge iz svoje pristojnosti.

Delo Medobčinske redarske službe Maribor temelji na pooblastilih in pristojnostih, ki jih redarstvu določajo Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o varstvu javnega reda in mira, Zakon o varnosti cestnega prometa, Zakon o prekrških in drugi predpisi ter določila občinskih odlokov, na podlagi katerih redarji opravljajo nadzor.

III.

Medobčinska redarska služba Maribor v skladu s svojimi pristojnosti:

- nadzoruje varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varuje ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbi za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- izvaja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvaja nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavlja kršitve citiranega zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja in
- skrbi za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- sodeluje pri prometni ureditvi na občinskih cestah, pri nadzoru in urejanju prometa.

IV.

Z namenom uspešnega zoperstavljanja vsem oblikam ogrožanja javne varnosti in javnega reda na širšem območju in na mejnih območjih občin, je potrebno vzpostaviti takšno sodelovanje med redarstvi, ki bo omogočalo hitro in učinkovito ukrepanje zoper navedene oblike ogrožanja.

Zato mora sodelovanje temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena,
- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

V.

Vse te vrste in oblike medsebojnega sodelovanja in skupnega dela na posameznih področjih dela lahko prispevajo v večji učinkovitosti redarjev Medobčinske redarske službe Maribor in tudi na območjih, kjer bodo s sosednjimi redarstvi potekale zgoraj opisane aktivnosti.

VI.

Zakon o občinskem redarstvu temelji na ugotovitvi, da zagotavljanje javne varnosti in javnega reda ter v zvezi s tem varovanje življenja in zdravja ter premoženja prebivalcev in lokalne skupnosti pomeni potrebo in interes tako občin kot države v celoti. Gre za naloge, katerih izvajanje je neločljivo povezano z ukrepi, ki lahko pomenijo poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, kar pomeni, da je potrebno zagotoviti organizacijo služb in usposobljenost izvajalcev nalog oziroma pooblaščenih uradnih oseb, da bo zagotovljeno njihovo zakonito delo ter ustrezno sodelovanje.

VI.

Ta pisni protokol se ponudi v podpis sosednjim redarstvom, stopi pa v veljavo s posameznim redarstvom z dnem podpisa.

Štev.:

Datum:

Vodja sosednjega redarstva:

**Vodja Medobčinske redarske službe
Maribor**

PRILOGA: 4

P R O T O K O L ALARMIRANJA IN POVEZANOSTI OBČINSKEGA REDASTVA Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE (RCO)

Klic v sili: 112

Vsakdo, ki opazi ali zve za nevarnost, naravno ali drugo nesrečo oziroma drug pojav, ki lahko povzroči nesrečo, mora o tem takoj obvestiti pristojni center za obveščanje na telefonsko številko 112 za klic v sili, po telefaksu ali drugih sredstvih zvez.

Regijski center za obveščanje:

- obvešča organe lokalnih skupnosti o nevarnostih naravnih in drugih nesrečah ter o drugih pojavih in dogodkih pomembnih za varstvo pred naravnimi nesrečami, v skladu z regijskimi načrti zaščite in reševanja;
- alarmira ob nevarnostih na ogroženih območjih;
- sprejema klice v sili in druge klice na klicno številko 112 ter ukrepa ob teh klicih, vključno z usklajevanjem manj zahtevnih intervencij;
- aktivira občinske enote CZ ter druge sile za zaščito, reševanje in pomoč in pristojnih organov lokalnih skupnosti.

Operativno-komunikacijski center Policijske uprave Maribor:

- opravlja nalogo opazovanja, obveščanja in alarmiranja pri nesrečah ter drugih pojavih in dogodkih, pomembnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Občinski redar:

- obvesti Operativno komunikacijski center PU Maribor (113) in RCO za obveščanje kadar zasledi nevarnost naravne ali druge nesreče;
- obvesti poveljnika občinskega Štab CZ.

Medobčinska redarska služba Maribor pri opravljanju svojega dela z naštetimi službami izmenjuje strokovna mnenja, stališča, predlaga izvedbo skupnih akcij na terenu, se odziva na pobude za izvedbo skupnih akcij, analizira skupni varnostno in drugo problematiko, ipd.

Štev.:

Dne:

**DIREKTOR
MEDOBČINSKE REDARSKÉ SLUŽBE**

**ŽUPAN
Peter ŠKRLEC**

REGIJSKI CENTER ZA OBVEŠČANJE

PRILOGA 5

Na podlagi Ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah,

izdajam

NAVODILO

ZA UKREPANJE OBČINSKIH REDARJEV OB IZREDNIH DOGODKIH

Z Navodilom za ukrepanja občinskega redarstva ob naravnih in drugih nesrečah v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah se zagotavlja izvajanje dejavnosti za primer poplav, neurja, požarov, potresov, nesreče v prometu in nesreče z nevarnimi snovmi v cestnem prometu.

Navodilo je izdelano na podlagi ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami in je priloga Občinskemu načrtu zaščite in reševanja v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah, izdelanem v skladu z določbami Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja reševanja (Ur. list RS, št. 3/2002, 17/2002 in 17/2006).

Navodilo za ukrepanje občinskih redarjev ob izrednih dogodkih se prične uporabljati:

- primeru naravnih in drugih nesreč, katera so prizadela območje občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah in je redarstvo obveščeno preko Centra za obveščanje Republike Slovenije (CORS), s strani Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah ali kakorkoli drugače,
- po obvestilu župana ali štaba civilne zaščite Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

S pričetkom uporabe tega navodila mora vodja skupne občinske uprave Medobčinskega redarstva Maribor takoj do preklica zagotoviti stalno prisotnost občinskih redarjev na območju občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

Občinski redarji se takoj javijo županu oz. štabu civilne zaščite Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

Po dogovoru med županom Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah in vodjo skupne občinske uprave se lahko zagotovi večje število občinskih redarjev.

Naloge občinskega redarja v primeru poplav:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,

- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- pri varovanju cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja ugotavlja primere poškodb ter o teh seznanja štab civilne zaščite,
- pozoren je na nove pojave kot npr. zamašitev vodotokov, sprožitve plazov, ter o tem seznanja štab civilne zaščite,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru potresa:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- usmerja prebivalce na začasni nastanitveni center,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru požarov:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- ugotavlja primere nastanka začetnih požarov teh o tem obvešča štab civilne zaščite, sam pa le tega poskuša pogasiti,

- ob razglašeni veliki požarni ogroženosti s ciljem varovanja javnega premoženja, naravno in kulturno dediščino ugotavlja primere kršitev odredbe in o tem obvešča policijo in štab civilne zaščite,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru neurja:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- pri varovanju cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja ugotavlja primere poškodb od neurja ter o teh seznanja štab civilne zaščite,
- pozoren je na nove pojave kot npr. zamašitev vodotokov, sprožitve plazov, ter o tem seznanja štab civilne zaščite,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru nesreče v prometu:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- usklajeno v dogovoru s policijo – vodjo intervencije, ki je na kraju prometne nesreče omogoča dostop interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj prometne nesreče (delo na prometnih zaporah, itd.),

- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru tehnoloških in ekoloških nesreč (nevarne snovi, itd.):

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- pri varovanju cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja ugotavlja primere poškodb ter o teh seznanja štab civilne zaščite,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umikaljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- v primeru ekološke nesreče je pozoren na morebitne znake onesnaženja vodotokov, podtalnice, zastrupitev ter o tem obvešča štab civilne zaščite,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Navodilo za ukrepanje občinskih redarjev ob izrednih dogodkih se hrani v pisni obliki v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah in na sedežu organa skupne občinske uprave Medobčinske redarske službe Maribor.

Številka:

Datum:

Župan
Peter ŠKRLEC

DOGOVOR

**O SODELOVANJU OBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU
ZAŠČITE IN REŠEVANJA**

Občinsko redarstvo in

Civilna zaščita Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah

se dogovorita o sodelovanju v občinskem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

I.

Občinsko redarstvo sodeluje v občinskem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v okviru pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti, ki jih ima kot organ lokalne skupnosti v skladu z zakonskimi določili Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (UI 51-06, ZVNDN-UPB1).

II.

V okviru izvajanja nalog občinskega redarja ima občinski redar na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami nalogo, da obvestiti najbližji center za obveščanje o vsaki nevarnosti naravne ali druge nesreče takoj, ko jo je opazil ali je zanj izvedel, v okviru možnosti prepreči naravno in drugo nesrečo, rešuje in pomaga, ter daje napotke za zaščito, reševanje in pomoč;

III.

Cilj varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč. Občinsko redarstvo sodeluje v sistemu zaščite in reševanja ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja z izvajanjem nalog, opredeljenih v Navodilu za ukrepanje občinskih redarjev ob izrednih dogodkih, katero je priloga Občinskega programa varnosti Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

IV.

Občinski redar opravlja svoje naloge pri zaščiti, reševanju in pomoči v skladu s predpisi ter usmeritvami pristojnega poveljnika Civilne zaščite oziroma vodje intervencije v kolikor ta ne more drugače zavarovati ljudi in premoženje. Po usmeritvah pristojnega poveljnika Civilne zaščite bo predvsem nudil pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.

V.

Z Navodilom za ukrepanja občinskega redarstva ob naravnih in drugih nesrečah v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah se zagotavlja izvajanje dejavnosti za primer potresa, požara, plazov, poplave, jedrske nesreče in množičnega pojava kužnih boleznih pri živalih.

VI.

Namera dogovora zajema medsebojno obveščanje in pomoč.

Dogovor je sklenjen za nedoločen čas.

Spremembe in dopolnitve se sprejmejo v soglasju obeh strani.

V Svetem Juriju v Slovenskih goricah, dne...

Za Občino Sveti Jurij v
Slovenskih goricah
Župan
Peter ŠKRLEC

Za Civilno zaščito

.....
Poveljnik

PRILOGA: 7

Varnost d.d.

SINTAL d.d.

Protect Infra d.o.o.

G 7 d.d.

ZADEVA: OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI – DOGOVOR O SODELOVANJU Z OBČINSKIM REDARSTVOM

V skladu z določili 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Ur. List RS 139/2006) morajo občine izdelati občinske programe varnosti in jih v smislu kvalitetnega zagotavljanja varnostnih razmer v občini uskladiti tudi z vsemi institucijami in podjetji, ki na določenem območju bistveno prispevajo k izboljšanju varnostnih razmer.

Ker so to tudi varnostne službe, je sodelovanje na področju zagotavljanja varnosti nedvomno zelo koristna za vse naše občane.

V ta namen smo v redarstvu pripravili dogovor o sodelovanju, ki vam ga pošiljamo v prilogi.

V kolikor se z njegovo vsebino strinjate, ga podpišite in nam podpisan izvod vrnite najkasneje do 30.11.2008.

O konkretnjših oblikah sodelovanja se bomo dogovorili na posebnem sestanku s podpisniki dogovora.

Lep pozdrav.

Priloga: 1 x dogovor

V Svetem Juriju v Slovenskih goricah, dne...

ŽUPAN
Peter ŠKRLEC

Redarji bodo pri opravljanju svojih nalog učinkovitejši in varnejši, če bodo imeli zagotovljeno ustrezno komunikacijo in pomoč s strani varnostnikov zasebnih varnostnih podjetij, ki delujejo na tem območju.

Učinkovito obvladovanje varnostnih razmer in s tem varno delovno in bivalno okolje je v interesu tako organov lokalne skupnosti, kot policije in tudi zasebnih varnostnih služb.

Da bo to delovanje usklajeno, še učinkovitejše in bolj koordinirano se sklene v skladu z določili 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS 139/2006)

dogovor,

o sodelovanju varnostnikov zasebnih varnostnih podjetij, ki imajo sedež na območju Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah, z redarji, ki opravljajo delo na območju te občine.

Redarji pričakujejo sodelovanje in pomoč varnostnikov zasebno varnostnih služb, predvsem pri opravljanju naslednjih nalog:

- zagotavljanju varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varnosti javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanja javnega reda in miru v širšem smislu.

Občinski redar lahko kot pooblaščen uradna oseba, skladno z določbami Zakona o varstvu javnega reda in miru (Ur. list RS, št. 70/2006), ukrepa ob zaznavi naslednjih prekrškov:

- nedostojno vedenje na javnem kraju (7. člen),
- beračenje na javnem kraju (9. člen),
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena),
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen),
- pisanje in risanje po objektih (13. člen),
- vandalizem (16. člen),
- kampiranje (18. člen),
- uporaba živali (19. člen).

Na območju naše občine so še posebej v porastu dejanja vandalizma. V skladu z določili Zakona o varstvu javnega reda in miru, stori ta prekršek oseba, ki namenoma poškoduje, prevrne, odstrani ali kako drugače v nasprotju z namenom uporabe ravna s spominskimi obeležji in z objekti javne infrastrukture, kot so komunalna infrastruktura, javna razsvetljava, cestnoprometni znaki, priprave in naprave na rekreativnih površinah, igrala na otroških površinah in podobne javne naprave.

Varnostniki lahko pomoč pri zagotavljanju varnosti na teh področjih nudijo predvsem na naslednji način:

Pri uporabi določil 43. člena Zakona o zasebnem varovanju (Ur. list RS 126/2003) opravljajo naloge in uporabljajo pooblastila – ukrepe in dolžnosti varnostnikov, ne območju, ki ga varujejo v skladu z oblikovano pogodbo z naročnikom varnostne storitve.

Zaradi narave svojega dela, predvsem interventnih patrulj varnostnikov (prisotnost v okolju, kjer prihaja do deviantnih pojavov v dnevnem in nočnem času ter ob dela prostih dneh, hitra mobilnost, kvalitetna in stalna komunikacijska povezanost s svojim varnostno nadzornim centrom, strokovna usposobljenost in sposobnost zaznavanja dogodkov, uporaba sile, itd.), so varnostniki zelo uporabni tudi pri delu izven njihovega varovanega območja.

O zaznanih negativnostih, predvsem s področja javnega reda in miru in kriminalitete lahko obveščajo redarsko službo in policijo, prav tako pa lahko tudi izven njihovega varovanega območja ukrepajo tudi samostojno (državljanska aretacija – odvzem prostosti pri zalotitvi oseb pri storitvi hujših kaznivih dejanj za katere se storilec preganja po uradni dolžnosti – 160. člen Zakona o kazenskem postopku).

Sodelovanje varnostnikov z redarji se bo največkrat nanašalo na obveščanje o kršitvah ali pa o sumih kršitev, ki so v pristojnosti redarjev.

Komunikacija bo potekala preko redne telefonske linije, neposredno do službujočega redarja, ki bo evidentiral informacijo in izvedel potrebne ukrepe. Varnostnim službam, pristopnicam k dogovoru, bo točen način komuniciranja (tel. številka, mesto zbiranja informacij, nudenje povratnih informacij, itd.) sporočen naknadno.

Varnostne službe te naloge opravljajo vzporedno s svojimi nalogami v korist in zadovoljstvo vseh občanov in niso upravičene do plačila teh varnostnih storitev.

Ta dogovor prične veljati z dnem ko ga podpišejo vse zainteresirane stranke, ob sprejemu občinskega programa varnosti Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah pa bodo z njim seznanjeni tudi svetniki in občinska uprava Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah, preko medijev pa tudi širša javnost.

Nespoštovanje tega dogovora nima nobenih pravnih posledic.

Zasebne varnostne službe (pristopnice k dogovoru):

Sintal d.d.	žig	Podpis:
Protect Infra d.o.o.	žig	Podpis:
Varnost d.d.	žig	Podpis:
G 7 d.o.o.	žig	Podpis:

V Svetem Juriju v Slovenskih goricah, dne ...

ŽUPAN
Peter ŠKRLEC

PRILOGA: 8

Na podlagi 4. odstavka, 17. člena Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS 139/2006) izdaja župan Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah

POSLOVNIK

o delu komisije pri oceni uporabe prisilnih sredstev občinskih redarjev

1. člen

Ta poslovnik določa vsebino, sestavo, način in postopek dela komisije za oceno uporabe prisilnih sredstev, evidentiranje, poročanje, nadzor in varstvo podatkov.

2. člen

Posamezni izrazi v tem poslovniku imajo naslednji pomen:

- pritožba je vsaka vloga posameznika, v kateri zatrjuje kratenje pravic in svoboščin s strani pooblaščenega uradne osebe občinskega redarstva;
- pritožnik je posameznik, ki meni, da so bile z dejanjem pooblaščenega uradne osebe ali opustitvijo dejanja pri izvajanju nalog na območju Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah iz 3. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139-2006), kratenje njegove pravice in svoboščine in se je v skladu z 19. členom Zakona o občinskem redarstvu pritožil pri županu Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah, pri drugem organu občinske uprave ali pri Mestnem redarstvu Mestne občine Maribor;

3. člen

Občinski redar sme pri opravljanju nalog v skladu z določili 14. člena Zakona o občinskem redarstvu uporabljati naslednja prisilna sredstva:

- uporaba fizične sile,
- uporaba sredstev za vklepanje in vezanje,
- uporaba plinskega razpršilca.

4. člen

Župan imenujejo neodvisno, največ petčlansko, komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarstva.

Župan določi tudi vodjo komisije in njegovega namestnika.

V komisiji mora biti direktor občinske uprave, predstavnik krajevno pristojne policijske postaje ter predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Župan lahko k sodelovanju povabi tudi druge strokovnjake, če meni, da je njihovo sodelovanje pomembno za odločitev v konkretnem primeru.

Župan lahko določi komisijo za ocenjevanje vseh primerov naštetih v 5. členu tega poslovnika (stalna komisija) ali pa za vsak primer posebej.

5. člen

Komisija opravlja delo v naslednjih primerih:

- Če je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam.
- Obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar komisija oceni, da je to potrebno.

Če z Zakonom o občinskem redarstvu ni drugače določeno, se za ocenjevanje in uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

6. člen

Komisija ocenjuje ali je bilo ravnanje občinskih redarjev v skladu s predpisi, strokovno in sorazmerno.

Komisija zbere potrebna obvestila in dokaze o okoliščinah, dejstvih in razlogih uporabe prisilnih sredstev.

V zvezi s tem lahko od občinske uprave in policije zahteva potrebno pomoč in sodelovanje.

Komisija pri postopku svojega dela smiselno uporablja določbe zakona o splošnem upravnem postopku.

7. člen

Delo komisije se opravlja na sedežu občine, na podlagi odločitve župana pa lahko tudi v drugi občini ali na kraju, kjer je do uporabe prisilnega sredstva prišlo.

8. člen

Delo komisije poteka na sejah in na drugi način zbiranja potrebnih dokazov in obvestil.

Sejo komisije skliče vodja komisije na predlog župana. Seja se skliče s pisnim vabilom, ki mora biti vročeno članom komisije najmanj pet dni pred sejo. V skupnem vabilu, ki se pošlje komisije se določi datum, kraj in čas seje ter zadeve, ki bodo obravnavane na seji.

9. člen

Če komisija pri svojem delu ugotovi znake kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, zlorabe človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugih kršitev, za katere so z zakonom določene sankcije, obvesti o tem pristojni organ.

10. člen

Vodja komisije je dolžan temeljito proučiti zadevo iz postopka pri vodji organizacijske enote redarstva. Ta je dolžan z vodjem komisije sodelovati in mu o obravnavani uporabi prisilnega sredstva nuditi vse potrebne podatke, obvestila in dokumentacijo.

O uporabi prisilnih sredstev je občinski redar dolžan napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji občinskega redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti.

Poročilo mora biti napisano in predano v pregled takoj po uporabi prisilnega sredstva, oz. najkasneje do konca delovnega dneva redarja, ki je to prisilno sredstvo uporabil.

V poročilu redarja morajo biti navedeni podatki o osebi, razlogu, času in kraju uporabe prisilnega sredstva, vrsti uporabljenega prisilnega sredstva ter drugih okoliščinah in dejstvih, pomembnih za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

Vodja komisije vodi delo komisije in skrbi, da se zadeva vsestransko obravnava in pretehta.

11. člen

Na podlagi izvedenega postopka pred komisijo in ugotovljenih dejstev, okoliščin in dokazov, komisija sprejme odločitev o obravnavanem primeru uporabe prisilnega sredstva. Če se mnenje posameznika o obravnavanem primeru razlikuje od večine članov komisije, se v zapisnik o ugotovitvah navede, kot ločena mnenja.

12. člen

O zbranih obvestilih, ugotovitvah in dokazih komisija najkasneje v 30 dneh od dneva imenovanja sestavi zapisnik.

Zapisnik mora vsebovati:

- datum, čas in kraj seje in drugih aktivnosti komisije;
- sestavo komisije;
- opozorilo na dolžnost spoštovanja predpisov o varstvu osebnih podatkov in varstvu tajnih podatkov;
- navedbo obravnavane vsebine;
- vsebino postavljenih vprašanj in odgovorov, ki so pomembni za odločitev o obravnavanem prisilnem sredstvu;
- odločitev in navedba mnenja, ali je bilo ravnanje občinskega redarja v skladu s predpisi, strokovno in sorazmerno (tudi morebitno ločeno mnenje člana komisije).

Zapisnik podpiše predsednik komisije in zapisnikar.

13. člen

Sredstva, potrebna za izvajanje tega poslovnika se zagotovijo v proračunu Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

14. člen

Nadzor nad izvrševanjem tega poslovnika izvaja župan Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Inšpektorat RS za notranje zadeve.

15. člen

Vsi sodelujoči v delu komisije so dolžni pri uporabi in dostopu do podatkov, ki se nanašajo na obravnavano zadevo, ravnati po zakonu o tajnih podatkih, zakonu o varstvu osebnih podatkov ter predpisih, ki urejajo ti področji.

16. člen

Ta poslovnik veljati po objavi v uradnem glasilu Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah.....

Štev.

Datum:

Župan

Peter ŠKRLEC

PRILOGA: 9

P R O T O K O L O SODELOVANJU MED REDARSKO SLUŽBO IN SVETOM ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU OBČINE SVETI JURIJ V SLOVENSKIH GORICAH

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah in redarska služba ugotavljata, da je v njihovem skupnem interesu poglobiti sodelovanje in stike pri izvajanju protokola.

Takšna oblika tesnejšega sodelovanja pomeni vzpostavitev partnerskega odnosa in omogoča zagotavljanje javne varnosti v lokalni skupnosti in kvaliteto javnega prostora v občini.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ocenjuje stanje varnosti v cestnem prometu na lokalni ravni, predlaga v sprejem programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje, koordinira izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa na lokalni ravni predvsem pa skrbi za izvajanje prometne vzgoje, dodatno izobraževanje in obveščanje udeležencev cestnega prometa, izdajanje in razširjanje prometno vzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni.

Občinski redarji, policisti ter Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu bodo:

- izvajali nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju;
- izvajali nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljali kršitve citiranega zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- skrbeli za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovali javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdrževali javni red in mir
- določali prometno ureditev na občinskih cestah ter način dela pri nadzoru in urejanju prometa.

V sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah bodo redarji v prometu izvajali preventivne akcije na področju mirujočega prometa, predvsem osveščanja ljudi, da v primeru napačnega parkiranja nemalokrat ogrožajo druge udeležence v cestnem prometu (pešce, kolesarje ipd.).

V sodelovanju s policijo bodo redarji izvajali preventivne akcije za zagotavljanje večjega reda na področju mirujočega prometa in uspešno sodelovali na terenu pri skupnih akcijah kot so sodelovanje; pri pripravi predpisov s področja prometa; s službami in institucijami, ki se ukvarjajo s problematiko prometa s predlogi za kvalitetnejšo reševanje mirujočega prometa.

9. člen ZORed določa, da občinski redarji pri opravljanju nalog in pooblastil sodelujejo s policisti. Če opravljajo naloge skupaj, so se redarji dolžni ravnati po navodilih policistov oz. vodje policijske enote.

Občinsko redarstvo in Policija, vsak skladno s svojimi pristojnostmi, ki so opredeljene v posameznih zakonih, zagotavljata javno varnost ter varnost cestnega prometa v lokalni skupnosti ter pri tem kar najtesneje sodelujeta.

Zagotavljanju javne varnosti in javnega reda in miru morata občinsko redarstvo in policija nujno sodelovati, zato mora biti vzpostavljena med obema organoma ustrezna komunikacija.

Komunikacija je potrebna tudi zaradi izmenjavanja strokovnih mnenj, stališč, predloga izvajanja skupnih akcij na terenu, zaradi odzivanja na pobude za izvedbo skupnih akcij ter analiziranja skupne varnostne in druge problematike.

Uspešno in učinkovito sodelovanje redarjev in policistov ter Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah je nujno potrebna kvaliteta za skupno doseganje lokalne in globalne varnosti. S sodelovanjem med redarstvom, policijo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se bo odrazilo v skupnem dobrem, večji varnosti in predvsem zadovoljstvu ljudi. Zelo pomembna je soglasna naravnost in delitev skrbi za rezultate.

Štev.:

Datum:

**SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO
V CESTNEM PROMETU**

**ŽUPAN OBČINE
Peter ŠKRLEC**

PRILOGA: 10

Seznam kulturnih znamenitosti v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah:

- Cerkev, Slomškov dom, poslopje Bara pri Juriju, Plataisevina (v propadanju);
- Na območju občine je okoli 10 kapelic ter 8 postavljenih križev.

Ves ostali del centra v Jurovskem dolu je tudi spomeniško zaščiten

Pretežni del občine spada v Naturo 2000, predvsem ker tukaj najdemo naslednje ptice:

- Zlatovranka
- Siva čaplja
- Bela štorclja
- Pogorevček
- Rjav srakoper

V Sp. Gasteraju sta dva arheološka najdišča - gomili.